Ն. 5094 — 1902 ՄԱՐՏ 7 ԲԷՆՃԵԷՆՊԻՀ — 1319 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 10 — ՕՆ ՄԷԲԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐՄ.

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐՄ.

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيوەلكيان

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԻԹԱ

«جريدۀ شرقيه» (١٢٩٣ سنه‌سنده تأسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այլբգ	6 այլբգ	3 այլբգ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիյէ 20 ղշ. տան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Հնդի վէ Ցիւնդի սահիֆէ ղշ.	5
Կիւնդի սահիֆէ սաթը »	3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպասանտա սրը։ Քեսֆիֆէի մէվատա հադգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա։
Մէվատոը նաֆիյա տաիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունճաղ վէ ուէրճ օլունմայան էվրաղ իատէ օլունմայաճաղ։

ՊՈՒ ԿԻՆՔԻ ՆԻՒՍԽԷՄԻԶՏԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՍԱՀԻՖԷՏԷ

զայէթ ճալիպը մէրաղ պիր բօման նէյրինէ պայլանմըշ տրր։ Իչպու եէ-նի բօմանը՝ հէր սընքի օղուլյարճա թագտիր օլունճաղը չիւպհէսիզ պուլընմաղլա, պիր թագըմ մէտհիյէ-լերտէն սարիը նազար, վէ անճաղ տիգգաթլա միւթալէա օլունմասընը թավսիյէ իլէ իքթիֆա իտէրիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բարիզտէ տէվէրանիէնն պիր չայիա-յէ կէօրէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի Ի-թալեան էսնասընըն (ռանթընըն) թէպ-ափլի իչուն Իթալիայա 500 միլեօն ֆր. էսթիւնճ վէրէճէք տիր։

Շամախի ափէթզէտէկանը իչուն ա-չըան իսնէէնին մրգտարը 100000 ռուպ-լիյէ պալիզ օլմուշ տրր։ «Կասպի» նամ կազէթա չիմտիյէ գատար 30000 ռուպ-լի իսնէ թօրամըշ տրր։

Ռուսիա Զարընընն եավէրը հարպը բրէնս Օպոլէնսքի՝ Շամախի հէվալիսին-տէքի խարապ քէօյլէրէ կէթմիշ տիր։ 50000 ռուպլի մէսարիֆլէ դուլիպէլէր եաբըլմասը թասավվուր օլունը յօր։ Պու մէպպաղըն նրսֆընը բրէնս Օպո-լէնսքի, վէ նրսֆը պիկերի տէ Դրբընը Հաղ ճէ դիյէթի վէրէճէքլէր տիր։

Պէնթիա Մէճլիսը մէպուսանը՝ իքի պլլըգ մուվագգաթ պիւտճէ լայիհասը-նը դապուլ էթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Պու կիւն Գուրպան Պայրամընընն պիրինճի կիւնիւ օլսուղընտան, Զա-թը հաղրէթը Բատիշահի՝ սաաթ եա-ըրմ բատտէլէրինտէ ֆայթօնսիւվար օլսուգլարը վէ գարշըլարընտա Սէ-րասքէր տէվլ. սթուճ. Ռիզա բաշա պուլընմաղը հալտէ Պէշիքթաշտա քիւրան Սինան Բաշա ճամիսինէ միւ-վասլէլէթ պույուրմըշլար, վէ իւմէ-բաի ասքէրլէր վէ սայր պէնտէկեան թարաֆլարընտան իսթիդպալ օլու-նարագ, ճամիի մէզքիւրտէ Պայրամ Նամազընը էտա պույուրընդան ոօնրա երինէ ֆայթօնսիւվար օլսուգ-ղարը հալտէ ճամիի մէզքիւրտէն հա-րէքէթլէ սաաթ 1½ բատտէլէրինտէ Տօրմա-Պաղչէ սէրայընա թէշրիֆ պուլ-յուրմըշլար տրր։

Թէշրիֆը Հիմայուն էսնասընտա, գիւզէրկեահտա պուլընան էհալի իլէ ասքէրլէր «Բատիշահըմ չօղ եաշա» նիտա ելթմիշլէր, վէ ասքէրի մուղի-դաը Համիտիյէ մարշընը թէրէն-նիւմ էթմիշ տիր։

Զաթը հաղրէթը Բատիշահի՝ սէ-ղրայը մէզքիւրէ միվասլէլէթինտէ, ուէրայընն էրքեանը մէմուրիյինտէն պիրի՝ պիր ալթուն թէբսի իւզէրի-նէ վաղ օլունմըշ պիր պուչաղը թագ-տիր, վէ Զաթը հաղրէթը Բատիշահի մէզքիւր պուչաղը պիր գոյունըն պոյ-նունա թէմաս պույուրըպ, պու սը-րատա տուվալար օգունմըշ վէ գուր-պանլար քէսիլմիշ տիր։

Զաթը հաղրէթը Բատիշահի՝ սէրա-յը մէզքիւրտէ պիրազ խսթիրահաթ պույուրընդան սոնրա, մուայէտէի Հիմայունը իճրա օլընտըղը պէշիւք սալոնա թէշրիֆ պույուրմըշլար տրր։ Մուախիրէրն մուայէտէ բէմինին իճրասընա պաշլանմըշ տրր։ Էվվէլա նագիլ էֆ. հուզուրը Շահանէտ տուսի հաղրէթը Բատիշահի եատ ու թէքրար էթմիշ, վէ պատէհու Մապէյնը Հիմայուն մուգիգասը թէրէննիւմնաղ օլսուղը հալտէ, Սատ-քազամ ֆէլսաֆ. տէվլ. Սաիտ բաշա հազրէթլէրի, վէ մուշարէլէյհտէն սոնրա վուքէլաի ֆիխամ, մուշիրլեր, վէզիրլեր վէ ֆէրիգ վէ լիվա բաշա-լար, ըութպէի ուլէա սընքը սանի-սինէ գատար ըուճալը՝ հուզուրը Շա-հանէյէ գապուլ պույուրըմշլար տրր։

Մուախսէրէն Շէյխիլ Իսլամ էֆ-ենտի, Ճէմազէտտին էֆ. էթէք էօրաբուքէն սոնրա, սայոնըն վա-սաթընա չէքիլմիշլեր, վէ պու սը-րատա Զաթը հազրէթը Շէյխիլ Իս-լամի՝ տուսի հազրէթը Բատիշահի-նի եատ իտէրէք, պիլճիմտէ պէնտէ-կեան ամինխան օլմուշլար տրր։ Մու-ախսէրէն իլէմա, թէշրիֆաթ մէ-մուրլարը վէ սէրայը հիմայուն պէն-տէկեանը՝ հուզուրը Շահանէյէ գա-պուլ պույուրըմշլար տրր։

Էթէք էօրմէք բէմինի սէյր իթ-մէք իչուն Տօրմա-Պաղչէ սէրայընտա պիր խալի էճնէպի հազրը պուլը-նըպ, պիլճասրթա իսթիֆաթը Շա-հանէյէ նախլ օլմուշլար տրր։

Իրան Շահը իլէ պիրճիմտէ Էվրո-բա հիւքմտարլարը, Մըսրը Խըտիվի, Մէքքէ Էմիրի, սէֆիրլեր, վալիլեր, միշիրլեր՝ Մապէյնը Հիմայունա թէպրիք թէլէկրաֆլարը չէքտիրլե-րի կիպի, սէֆարէթ պաղ թէրճէման-լարը, Բաթրիդլեր իլէ սայր ռուհա-նի բէիլլեր վէ Պանդալար իլէ էճնէ-պի միւսսէսաթ միւարլերի պու կիւն Մապէյնը Հիմայունա ադի-մեթլէ բէմը թէպրիքի իչիա էյլե-միշլեր տիր։

—Ճէզալարընընն 3տէ 2 դրամընը իքմալ իտէն 74 էրքէք վէ 4 դատրն քի ճէման 78 մահպուսա՝ Գուրպան Պայրամը միւնասէպէթիյլէ սէրպէսթ պրադրըմշլար տրր։

—Տէրսաատէթտէ պուլընան ասքէրէ՝ Գուրպան Պայրամը միւնա-սէպէթիյլէ դավրմասը բիլալ, սա-լաթա վէ թաթը վէրիլմէսի լիւզում-մը մագամը Սէրասքէրիտէն իչնապ իտէնլերէ իչար օլունմըշ տրր։

—Եավէրանը Շահանէտէն Պէշիք-թաշ մուհաֆիզը տէվ. Հաճի Հա-սան բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն 52 էս գոյուն ֆուգարայա թէվզի էթմիշ տիր։

—Պողազ իչինին միւնասիպ պիր եէրինտէ սէֆինէլէր ինչասընա մաս-սուս պիր տէսթէկեահ թէէսիսի իչուն Կիրիտլի Բաիֆ էֆ. իլէ սայր զէվաթ թարաֆընտան Շուրաի Տէվլէթէ պիր իսթիտա թագտիմ իտիլմիշ իտի։ Պու պապտէ ճէրէյան իտէն միւղաքէրէ նէթիճէսինտէ՝ Պահրիյէ նէզարէթի-նին միթալէասը օրրըմըշ օլաղընը-տան, նէզարէթը միւշարէլէյհաճա իյճապը հալին տերտէսթը իյֆա պու-ղընտըղը իչիտիմիշ տիր։

—Պահրիյէ նազըրը տէվ. Հասան բաշա հազրէթլէրինին պիր դաչ կիւն-տէն պէրու կէօղլերինտէն մուղտա-ըրզ պույունտըղը՝ թարաֆը հաղ-ըէթը Բատիշահիտէն իչտիմսի իւ-զերինէ, գուրէնաի ՇՇահանէտէն ա-թուճ. Իղղէթ պէյ հազրէթլերի բա-շի միշարէլէյհին Օրթաքէօյտէքի սահիլսանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

Պահրիյէ նազըրը բաշա՝ շու սու-րէթլէ նախլ օլտուղը թէվէճճիհհաթ-տան տօպայը խաքիրաի Շահանէյէ պիր արիզէի շէքքանիյէ թագտիմ էյլէմիշ տիր։

—Շուրաի Տէվլէթ պաշ քեաթիպի ըութպէի պայէա ըուճալընտան Մուս-թաֆա պէյ՝ տիւն վէֆաթ էթմիշ տիր։ Միւթէվէֆտան միշարէլէյհ՝ Խարիճիյէտէն եէթիշէրէք, ուզուն միւտտէթ Պապը Ալիտէ խսթիխտամ խալիմիշ, վէ պիր միւտտէթ Ուաչինկ-թոն սէֆարէթինտէ պուլընմիշ տրր։

—Պու կիւնէրտէ Տէրսաատէթտէ բէք չօղ մէճիտիյէ իլէ մէճիտիյէ չէր-եէկի գալպը սիրիւմքաէ օլսըղըն-տան, մէրճիինին նազարը տիզգալը ճէլպ օլունը յօր։

—Ագիյոն ըուհլարընընն հէր 20 կրամընտա 5 սանթիկրամ մորֆին պուլընմասը իգթիդա իսէր իքէն, Ցէրսաատէթ վէ ճիվարը էճզահա-նէլէրինտէն թօրսթաարրբան ահիյ-յոն ըուհլարընտա 12 իլէ 14 սանթի-կրամ արասընտա մորֆին զուհար իսթիմիշ, վէ Մէճլիսը Թըպպիյէի Միւ-քիյէճէ ահիյոն խիլասա վէ ըուհ-լարը պոչա չրգան էճզաճըլարան սրէնչիար նիգամնամէսի մուճիպինճէ ԱԷր, վէ մէգքիւր խիլասա վէ ըուհ-լարը փապրիգատան ճէլպ իսէն էճ-զա Թիւճարարընտան 10ար լիրաի Օսմանի ճէզալի նագտի ալընմասը գարարլաշտըրըլարագ սէրիան թան-սիկյէ վէգնէյէ Թէսլիմ իսիլմէսի վէ վէրմէք իսթէմէյէնլէրին տիւ-քեան վէ տէպպօյլարընընն գարա-Թըլմասը՝ ումում էճզահանէյէր միւ-ֆէլէթիշլիկնէ եազըլմըշ տրր։

—Ճէմիյէթը Թըպպիյէնին կէչէն կիւնքի իճթիմանընտա պազը միւտա-քերաթը Թըպպիյէ վէ ֆէննիյէ իճ-բա օլունմըշ, վէ սաաս. ճէմի բաշա հազրէթլէրինին կէլէճէք սէնէ Գա-հիրէտէ ագտը իճթիհա իտէճէք օ-լան Թըպպիյէ գօնկրէսինէ փախրի ըէիս նասպ օլունը ը՝ Տօգթ. Ռէմ-լինկեր Թարաֆընտան ազի ճէմիյէ-թէ պիտերիվիչ տիր։ Պատէհու Ի-բան Շահընընն էմրիյէ Տէրսաատէթ-տէ Թէէսիս օլունան «Մուգաֆիֆերի-յէ» խասթախանէսի հագգընտա Տօգթ. Բիցա պազը մաղիմաթը ըս-թաթիսթիդըյէ վերմիշ օլուպ, իշ-պու սթաթիսթիգտէն մէզքիւր խաս-Թախանէտէ 157 իրանը, 7 Օսմանը, 34 Ռում, 1 Էրմէնի վէ 1 Եահուտի խասթալար Թէտավի օլունմըշ օլ-տուղը անլաշըմըշ տրր։ Շահը միւ-շարէլէյհ Թարաֆընտան մէզքիւր խասթախանէյէ սէնէվի 300 լիրա Թախսիսաթ վերիլտիկինի Տօգթ. Բի-ցա պէյան էթմիշ տիր։

—Մէնժարընին «Գօնկո» վաբ-ըրյա տիւն Մ. տը Գաբ, Մ. Սաբ-լօշ վէ Մ. Տէբրէթ, Մ. Գընօր էվ ֆամիլեասը վէ Մ. Տիֆոբ՝ Պէյրութ-տան, վէ Մատամ Օ. Մարի իլէ Մա-տամ Պակկա Իզմիրտէն Տէրսաատէ-թէ կէլմիշլեր տիր։

ՍԷՔԻԶ ՔԻՇԻՆԻՆ ՊՕՂՈՒԼՄԱՍԸ

Հէրքիթլի պիր Ռումա ախտ օլան պիր սանտալ՝ իչինտէ մէրգումգաբ-տանը պիր նէֆէր թաֆիէսինտէն պաղդա 4ի էրքէք, 3ի գատրն օլա-բաղ 7 եօճը քի ճէման 9 քիչի օ-տուղը հալտէ կէչէնտէ Հէրքիթէ կիթմէք իւզրէ հարաքէթ իտուպ, եօլտա վէ Մէգրի վէ Սթանքիլի ա-տալարընընն արասընտա՝ չիտէթլէ էսէն լոտոս ըուզկեարը,լա տալկա-լարտան՝ սանտալն իչինտէ պուլը-նան սըզըրլար իւրքէրէք, միւվազէ-նէյի զայպ իսթիրմէլէրինտէն սանտ-ալ տէվրիմիշ, վէ ճիմէսի պօ-ղըլըպ անճաղ գարտանը գուրթուլ-մըշ տրր։

Մահալը գաղա վէ ճիվարընա գա-յրգալար կէօնտէրիրէք, պիրի թաո-ֆէ, Զսի եօճը օլմագ իւզրէ 3 ճէսէտ պուլընմըշ, վէ թէհարրիյաթա տէ-վամ իտիլմիշ տիր։

ՍԷՔԻԶ ՔԻՇԻՆԻՆ ԹԷԼԷՖԻ

Սիվաս վիլայէթինին Հաֆիզ գա-զասընընն Թօտերքէ քէօյիւ էհալի-սինէն Բյօս օղլու Ցոսէֆ նամ քիմ-սէնին խանէսինին իւսթ թարաֆըն-տա պույունան տաղտան եուվարլա-նան ճէսիմ պիր թաշ՝ մէրգումըն ա-խըրը իւզէրինէ տիւշմէսի իլէ, իչինտէ պույունան 20 գատար հայվանլա ա-խըրընն պիր թարաֆտա իգամէթ իտէն էրքէք գատրն 8 նէֆէր՝ էնգաղ ալ-թընտա գալարագ թէլէֆ օլմուշլար տրր։ Վագանընն թահգիգի իչուն բօլիս գոմիսէրի կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ագիյոն ըուհլարընընն հէր 20 կրամընտա 5 սանթիկրամ մորֆին պուլընմասը իգթիդա իսէր իքէն, Ցէրսաատէթ վէ ճիվարը էճզահա-նէլէրինտէն թօրսթաարրբան ահի-յոն ըուհլարընտա 12 իլէ 14 սանթի-կրամ արասընտա մորֆին զուհար իսթիմիշ, վէ Մէճլիսը Թըպպիյէի Միւ-քիյէճէ ահիյոն խիլասա վէ ըուհ-լարը պոչա չրգան էճզաճըլարան սրէնչիար նիգամնամէսի մուճիպինճէ ԱԷր, վէ մէգքիւր խիլասա վէ ըուհ-լարը փապրիգատան ճէլպ իսէն էճ-զա Թիւճարարընընտան 10ար լիրաի Օսմանի ճէզալի նագտի ալընմասը գարարլաշտըրըլարագ սէրիան թան-սիկյէ վէգնէյէ Թէսլիմ իսիլմէսի վէ վէրմէք իսթէմէյէնլէրին տիւ-քեան վէ տէպպօյլարընընն գարա-Թըլմասը՝ ումում էճզահանէյէր միւ-ֆէլէթիշլիկնէ եազըլմըշ տրր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պրուսա Առաջնորդը Արշարունի Դեր. Տ. Յովհաննէս Սրբազանն ա-խսիրէն Բաթրիդխանէյէ կէօնտէր-տիկի պիր թահրիրաթ՝ Խառն ժո-ղովին նազարը տիգգաթընա հէվա-լէ օլունմըշ տրր։ Ռուհանիի մուսիսա-լէյհ պու կիւնէրտէ տիկէր պիր թահրիրաթ տահա կէօնտէրիպ, քէնտիսինին ալթը սէնէլիք մէմու-ռիյէթի քէտֆի ատտ օլունարագ խսթիֆասը գաթիէն դապուլ օլուն-մասընը վէ եէրինէ պիր Առաջն. Տեղապահ Թային իսիլմէսինի թա-լէպ էթմիշ տիր։

Թրապիզոնա Առաջնորդ Ինթի-խասը Թալիմաթը կէօնտէրիլմէսինէ Խառն ժողով թարաֆընտան գա-բար վէրիլմիշ օլմաղլա, իւշ էսամի-լի նամէտա ճէվէյլի իլէ մէզքիւր մէմուրիյէթէ միւսթահտ ըէհապիյինին ճէտվէլը ումումիսի Թրապիզոնա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Խասքեօյ քիլիսէսի Բարոզիչի Ոս-կանեան Տ. Տաճատ վարդապետ՝ իս-թիֆա էթմիշ օլմաղլա, եէրինէ Մար-գարեան Տ. Տիրայր վարդապետ նասպ օլընմըշ տրր։

Ուրֆա մուխասարրբիը աթուճ. Բէֆէթ պէյ էֆ. հազրէթլէրի կէ-չէնտէ մահալը մէմուրիյէթինէ միւ-վասլէթ էթմիշ օլմաղլա, մահալլի Առաջնորդը Հազարապետեան Տ. Ա-նանիա վարդապետ՝ միրը միւշարէ-լէյհի զիյարէթ վէ ռէսմը խօշամէ-տիյի իյֆա էթմիշ տիր։ Էրզրում զէլզէլէզէտէկեանը իչուն իանէ թօր-լամագ իւզրէ մուխասարրբիը միւ-շարէլէյհին թէբլիֆի իլէ Ուրֆատա տախի պիր գօմիսիոն թէշքիլ օլուն-մըշ, վէ պու գօմիսիոնա Առաջնորդ Տ. Անանիա վարդապետ տախի ա-դա նասպ էթմիշ տիր։

Խարբուրտան «Սուրհանդակ» կա-զէթասընա վարիտ օլան պիր մէք-թուպտա օգունտրղընա կէօրէ, Հիւ-սէյնիկ էհալիսի՝ քէնտի արաա-ըընտա 30 լիրալըգ պիր իանէ թօր-լամըշ օլուպ, պու մէպպաղը քնաֆի պիր մընդարա իպպոպ էթմի-գլէրինտէ, շէհր էհալիսինին սահի հէր հալտէ քէնտիլէրինէ պիրլէշմէսիյլէ մէպպաղը մէղուրա Հիւսէյինիկտէ պիր քարողիչ սաղլամագ թէքլի-ֆինտէ պուլընմաղլայը տրր։

Վանըն ախիրէն թէճտիտ օլունան Վարագայ վանք Հոգաբարձութիւնը՝ մէմուրիյէթինէ թէշէպպիւս էթմիշ օլուպ, Որբանոց միւտիրի սապրգ Գուլօղլուեանընն եէրինէ Շատուրեան Ռուբէն էֆ. նասպ օլունմըշ տրր։ Շիմտիիք Վէճակ իշլերի էրէյիճէ էյի պիր իսթիգամէթ ամրը օլտու-ղընտան, Առաջնորդարանճա եէնի իշլէր չըգմասընա սէպէպլիյէթ վէրմէ-մէք իչիւն Գաւառ. Ժողով ինթիխա-պը կէրի պրադըմշլ տրր։

Հաֆթալըգ «Լոյս» կազէթասը՝ մուղայիրը գանուն հարէքէթտէ պուլընմասընտան տօպայը Մաթպուա-թը Տախիլիյէ միւտիրիյէթի թարա-ֆընտան զայրը մուայյէն պիր միւտ-աէթլէ թաթիլ օլունմըշ տրր։

Ատանա Էրմէնի Գաթօլիք մէր-խասասը Թէրզեան հիւրմ. Պողոս Եպիսկոպոս՝ Բաթրիգխանէտէն ա-տրըը թալիմաթ մուճիպինճէ, մէ-մուրիյէթէն էյ չէքիպ Տէրսաատէ-թէ կէլմէքտէ օլմայա, Բաթրիգխա-նէտէն քէչիտէ օլունան պիր թէլէկ-րաֆլա Պահապանեան Ռափայէլ վար-դապետ՝ մուրախասա վէքիլ նասպ օլընմըշ տրր։

Պունտան ադտէմ եազըըմըզ վէճճ-էէ, Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի՝ Ս. Փրկիչ խասթախանէսինին կէչէճէք 1903 սէնէսի մուգթասատ Օրացոյցընը էմրը թանզիմինի սէրէօնտէ էթմիշ, վէ պու-ընը թէֆէրրուաթը լայիհասընը տա Հոգաբարձութիւն հէյէթը միւթէրէմ-սինէ իրսալ էյլէմիշ տիր։ Տիւն մուա-իլէյհ Հոգաբարձութիւն Բաթրիգ Սըր-բազանընն չայանը թագտիր լայիհասընը մաէլմէմնունիյէ գապուլ իսթէրէ թաս-վիպինի թահրիրէն Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ թագտիմ էթմիշ տիր։ Մէզքիւր Օրացոյց՝ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին թավսիյէսի մուճիպինճէ վէ միշարէլէյհին թահթը նէզարէթինտէ, «Սուրհանդակ» կազէթասընդա «Հակաքաղ-Դիշերուկ» նամ միսթէ-արըյա մէգալէլէր եազան մուհարրիրը միսթիտ թարաֆընտան դալէմէ ա-լընճաղ տրր։

Շուրաի Տէվլէթ ազասընան ա-թուճ. Տիլպէր Զարեհ էֆ. հազրէթլէր՝ պիր վագթտան պէրու խասթա օ-լուպ, հաթթա կէչէն բաղար տա պու-սէպէպլէ Ֆրանսըզ սէֆիրի թարաֆըն-տան վէրիլէն ղիյաֆէթտէ հազը պու-լընմասը օլտուղը հալտէ, շիմտի է-յիլէշմէք իւզրէ օլուպ, պիր իքի կիւնէ գադար տա թէմամը յա քէսը աֆի-յէթ իսէճէք տիր։

Տիկին Անանա Էսահանը՝ Ս. Ծնունդ Հօրթուսը միւնասէպէթիյլէ Խաքէօյ մէքթէպը միլլիսինին 39 նէֆէր ֆու-գարա գըզ շակիրտանընա էլպիսէ վէ ա-յագգապը եաբասրրբպ լինտա իթմիշ օլ-տուղընը Խաքէօյ քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդը մաէթթէէքքիւր իլան իթ-միշ տիր։ Պունընպա պէրապէր մէքթէ-պը մէզքիւրընը պօղուզ հալտէ պուլընտ-ըընա վէ Թաղ. Խորհուրդին տաղը-նըզ օլտուղընա տաիր ֆէնա խապէրլէր տախի վիւրուտա իթմիշ տիր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Ազգային Ուսումն. Խորհրդոյ

Կիրակօրեայ դասընթացքի շարու-նակութիւնն եւ Ս. Նիսաբ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ մարտ 10 կիրակի օր, ըստ առաջնոյն Բերայի Ս. Երրոր-դութիւն եկեղեցւոյ Արհեստանոցի մէջ, եւ դասախօսութիւնք պիտի սկսին Եւրոպական ժամը 2ին։

Ս. Նիսաբ դասախօսութեանց յայ-տագիրն է.—

Ռէթէոս էֆ. Պէրպէրեան. — Շար. Հոգեբան. մանկավարժութեան։

Պետրոս էֆ. Կարապետեան.— Շար. Օսմանեէնի ուսուցման եղանակին։

Օգնական-ուսուցիչք, օգնական վար-ժուհիք եւ ուսուցչական ընտրելիներ հրաւիրեալ են ներկայ գանուիլ այս դասախօսութեանց։ (Կնք.)

Օր. Վերգինէ եւ Մարի Միւհէնտիս-եան, Տէր եւ Տիկին Խաչերեան եւ զա-ւակները իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց, որոնք հա-ճեցան ներկայ գանուիլ հանդուցեալ

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ԷՖՏԻԿ ՄԻՀԷՆՏԻՍԵԱՆԻ

յուղարկաւորութեան եւ իրենց ցաւակ-ցութիւնը յայտնել այս տխուր առթիւ։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 19 մարտ.— Մէճլիսը այսն պու կիւն պիւտճէնին թէտգիգինէ պաշ-լամըշ տրր։ Բաւորթօ մէմուրը՝ հագգը օլմայան մէսարիֆին թէզալիւտաթը միւթէմատիյէսինի չէտիտէն մուախէզէ իթմիշ, վէ մէմէքքէթին ումուրը մալի-յէսինէ գուվվէթի վէրմէք իչուն պէէ-մէկալ լաղըմ օլան իգթիսատաթ (էգօ-նոմի) իճրասընը Մէճլիսը այանան թա-լէպ էյլէմիշ տիր։

Սոֆիա 19 մարտ.— Բրէնս Ֆէրտի-նանտ միւվասլէթ իթմիշ տիր։ Իս-թիդրաղ իչուն բէիսը վիւքէլա Մ. Տա-նէֆին Բէթէրսպուրկ վէ Բարիզէ հա-րէքէթ իթմէսինէն էվվէլ գապինէթտ տէրսալ իրմայ օլունաճաղ տրր։

Մարտիտ 19 մարտ.—Նախիպ գրալի-ցա՝ Սակասթա գապինէթասընն թէշ-քիլաթը թասվիպ էթմիշ տիր։ Սէր-պէսթի մաթպուաթը բէք մէմնունն կէօ-ռիւնիյօր։

Հաղոքէն 19 մարտ.— Հաղոքէնտէքի թէրսանէ «ոզ»լարընտա պիր եանկին զուհուր իսէրէք, խարապ օլմուշ տրր։ Պիր չօղ սէֆինէլէր տախի միհթիրէք օլմուշ տրր։

ԼՕՐՏ ՄԻԹԻԼԻՆԻՆ ՍԷՐՊԷՍԹ ՊՐԱԳԸԼՄԱՍԸ

ՄՈՒՀԱՐԵՊԷՏԷ ԴՈՒՎՎԷԹ ՎԷ ԷՖԲԵԱՐԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

ՊՕԷՐԼԷՐԻՆ ԱԼԻՃԷՆԱՊԼՈՂՈՒՆԸ ԹԷԷՍԻՐԻ

Մուհարէպէլերաէ իբի ճընա գուվվէթ վար տըր։ Պէրինճիսի մատի գուվվէթ, քի՝ ասքեր, թօր, թիւֆէնք, միհիմմաթ վէ էմմալինատէն իպարէթ տիր։ Իքինճիսի մանէվի գուվվէթ, քի՝ էֆքեարը ումումիյէնին միթէվէճճիհ վէ միսսիա պուլընմասը տէմէք տիր։

Վագրա է՛ն պէօյիւք իշի մատի գուվվէթին կէօրտիւկիւ ինքեար օլունմամ։ Մատի գուվվէթ օլմազսա՝ մանէվի գուվվէթ հիչ պիր չէյ եարամազ։ Նասըլ քի՝ պունըն իպրէթամիզ պիր միսալինի Պօէր մուհարէպսինատ կէօրմէքտէյիզ։ Մուհարէպսինին իպթիտասընատան պէրի՝ հէր նէ եարտը իսէ մատի գուվվէթ եարտը։ Եվրօպա էֆքեարը ումումիյէսինին էքսէրիյէթը ազիմէսի Պօէրլերէ միսսիա պուլընմասընա բաղմէն՝ պու կիւնէ գատար պու թէվէճճիւհէն Պօէրլէր բէմէն, եանի այզդտա պիր իսթիֆատէյէ նակլ օլմասըլար։ Թէվէճճիւհ «մանէվի» պիր հալտէ գալար։ Վէ պու կիւլի թօր վէ թիւֆէնկ իշլէրինատէ մանէվի մուհապէպէթին թէէսիրի բէք մահտուս պուլընտըղը ինքեար օլունմամ։

Պունընա պէրապէր, մուհարէպէ իսէն պիլիճիմէ տէվլէթլէրին՝ խարիճատէ էֆքեարը ումումիյէնին քէնտիլերինէ միսսիա պուլընմասընա չալըշմըշ օլտըգլարընը թարեխ իսպաթ իսկյօր։

Զիրա խարիճատէ մուհապպէթ օլմազ տա՝ խուսուսմէթ մէվճուտ պուլունըրսա, օ խուսուսմէթ՝ պիթարաֆ գալմասը մէմուլ օլան գուվվէթլերի՝ տիւշմէն թարաֆը,յա պիրլէշմէկէ սէվգ իսէպիլիր։ Վէ՝ վէլէվ խուսուսմէթ պու գատար թէէսիր կէօսթէրմէսէ պիլէ —եինէ՝ մուհարէպէ իլէ իրթիպաթը օլան պիր չօգ իշլերտէ էլ ալիճընատան տիւշմէնէ եարտըմ չէ.քլինի ալմասը միհթէմիլ տիր։ Նասըլ քի՝ եինէ պու հալին տէ միսալինի Պօէր մուհարէպսինատ կէօրմէքտէյիզ. մուհարէպէնին զուհուրինտէն պէրի՝ Պօէրլերին միհիմմաթ վէ էմմալինճէ միզայէգա չէ.քտի.քլերի հիչ իշտիրմէտի։ Հալպու քի՝ Եվրօբա վէ եա Ամէրիգատան Պօէրլերին հիսապընա այզդտան այզդա միհիմմաթ կէօնատերիտիկինի կէօրմէք վէ թումմաղ տա միմքին օլմասը։ Զաթէն՝ պէօյէ ալէնի պիր սուրէթատէ կէօնտէրիրսէ տէ ֆատէ վերէմէզ. զիրա Պօէրլերին սահիրատ թօրրաղը եոգ տըր։ Կէօնտերիլէն մալը մութլադա եա Ինկիլիզլերին թօրրաղընատան, եախսա տիկեր էճնէպի միսթէմիլքեաթընատան պիրինտէն կէչիրմէք լազըմ կէմէքտէ տիր։

Պունընա պէրապէր՝ Պօէրլերին խարիճատէն միհիմմաթ վէ էմմալի ալտըղլարընա, կէօնիւլիւլեր թէտարիք իթթիքլերինէ, վէ տահա նիչէ մուավէնէթլերկէօրտիւքլերինէ չիւպհէ իտէմէյիզ։ Պիւթիւն պու չէյլեր աճա՞ պա նէ՞ սուրէթլէ եարըլըյօր։— Հիչ չիւպհէ եոգ քի՝ պու խուսուսլարտա՝ Պօէրլեր էֆքեարը ումումիյէնին քէնտիլերինէ միսսիա պուլընմասընա բէք զիյատէ իսթիֆատէ իտիյօրլար։ Օ թէվէճճիհ՝ պազը տիգդաթլարընը սաթէն պիր սուրէմատ իճրա իտիրմէսինի, վէ էլ ալթընատան պիր թազմ մուավէնէթլերտէ պուլընըրմասընը թէէմին իթմէքտէ տիր։

Էֆքեարը ումումիյէ թէվէճճիհհինին մուհարէպէլերտէ թէէսիրինին տերէճէլերի հագդընատա եէքտիկերինտէն ֆարգը պիր չօգ ֆիքրլեր պէյան իտէնլեր վարսա տա, չու զէմանտա պու գուվվէթի քեամիլէն ինքեար իտէն հէման հիչ թասավվուր օլունմամ։ Բրէնս տը Պիզմարգ մատի գուվվէթին թէէֆէվվիւդինէ էն զիյատէ դանմըշ պիր զաթ իտի։ «Գուվվէթ հագդա զալէպէ իտէր» սէօզիւնիւ սէօյէմիշ օլան պու զաթ գատար մատի պիր տատմ թասավվուր օլունմամ։ Զաթէն Եվրօբատա ֆիքը (բոլթիգ տէղ իտէ) բոլթիգասընը մահվ իտուսլ, օնուն եէրինէ ֆիրէնկյաթ բոլթիգասընը (բոլթիգտը ֆէ) թէէսիս իթմիշ օրմասը տա՝ քէնտիսինին մատտի գուվվէթ թարաֆտարը օլուղընը իսպաթ էյլէր։

Հալպու քի՝ բրէնս տը Պիզմարգ՝ մանէվի գուվվէթի (էֆքեարը ումումիյէնին թէվէճճիհհինի) էն զիյատէ թազաիր իսէն զէվաթատան պիրի իտի։ Նասըլքի պու ճիհէթէ վերտիկի էհէմմիյէթին զայէթ միհմիմ տէլիլլերի՝ Ֆրանսա-Բրուսիա մուհարէպսինին զուհուրի զէմանընտա կէօրիւմիւշ տիր։

Բրէնս տը Պիզմարգ՝ Ալէմանիա իթթիհատը վէ օնա իբտիթէթ իտէճէք օլան Ֆրանսա-Բրուսիա մուհարէպսինի հաղբրլատըղը սըրատա՝ տայմա զայրէթ իթթի քի՝ խաթա Ֆրանսըղլար թարաֆընտան վուգու

ՄԻԼԷՊՊԷՏԷՆ ԴԱԼԷԱՊԷՆՏԻՐ

Տէրսասէթ Ճինայէթ Մահքէմէի ա-լիյսինէն.

Երպապը ֆէսատան օրուղը իստասբյա միթթէհիմ պուլնան ֆիրարի ֆիլիպէի Հասան Ռիղանը իճրա գըլնան մուհաքէմէի ըլյա-պիյէսի նէթիյճէսինէ, էհլը ֆէսատան օրուղը սապիթ օրարագ, Դա-նունը ճէղանը 38ինճի մատտէսինին ֆըզրաի էվվէլսի հիւքմինէ թէվ-ֆիղէն միւէպպէսէն դայէապէնտ իտիրմէսինէ, վէ 31ինճի մատտէի դա-նունիյէ վէճէյէ հուգուզը մէտէնի-յէսէն իսգաթ գըլնմասընա, վէ մու-գատէմա իան իտիրէն գարարնամէ մուճիպինճէ հաճզ ալթընա ալնան էմվալինին իտարէ իթտիրիմէսինէ Մահքէմէի ճինայէթտէն հիւքմ օ-ռունմուշ, վէ Ուսուլը Մուհաքէմաթը ճէղափյէ Դանունընը 377 վէ 378 վէ 381ինճի մատտէլերիյէ մէվաա-ռը սահրէսի ահքամընա թէվֆիգը մուամէլէ օրունմասը՝ մէրճիինէ պիյ-տիրիմիշ պուլնտրդընան, մէզքիւր 378ինճի մատտէնին ճիւմլէի ահ-քամընան օրուղը իւզրէ իտանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գըլնը։

ՍՐՀՀԻՅԷ

Դարանթինալար միֆէթթիշը ու-մումիսի սատ. Դոյյունի էֆ. հաղ-ըթլերի թարաֆընան պու քէրրէ ումամ գարանթինախանէլերէ թա-ամիմէն չէքիլէն թէլէկրաֆտա, Խա-մարիյէ տախի տախկի օրտրը հալ-տէ, Մըսըրրն Պահրը Սէֆիտ սէվա-հիլի հագդընտա գօնուլան 4 կիւն գարանթինանը մարտ 6/19տան ի-թիպարէն թէհաֆիուզնանէլերին պիրինտէ թիւթթու իճրա իտիրմէք իւզրէ 48 սաաթ իհթիյաթ գարան-թինասընա էնտիրիլտիկի, վէ էլէկվմ գարանթինատա պուլնան սէֆինէ-լերին՝ պու գարարտան խթիֆատ իտէճէկի, վէ սըչանլարրն թէլէֆ ի-տիրմէսի հագդընտա 180 նումէրօրը թահրիրաթը ումամիյէտէ պիտիրի-լէն մատտէլերին քեաֆիֆէսի իճրա օրունմագ լազըմ կէլէճէկի պիտիրիլ-միշ տիր։

—Ճիատէտ էվվէլքի կիւն գօլէ-ռատան 4 միսապ վէ 3 վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տըր։

—Մարտ 10տան 17յէ գատար Տէրսասէթտէ 2սի գուչպօղանտան, 9ը գըզըլտան, 1ի գըղամուգտան, 4ի թիֆօտան վէ 21ի նէֆէս պօրուլա-ը խասթազրաղընտան օրմագ իւզ-րէ 290 վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տըր։

—Մըսըրտա Դամէնուրտա մարտ 3տէ 1 քիչի եումուրճաղա թու-թուլմուշ տըր։

ՐԷԺԻՏԷ

ԴՕՄԱՆՏԱՆ ՊԷՐԹԷՆԻՆ ՆՈՒԹԸ

Թիթիւն Ռէժիսի մէճլիսի ըրյասէ-թինէտ պուլընմըշ օյան Ալէմանիալը Մ. Լինտաուընը պու քէրրէ մէմլէքէթինէ կլեմէսնէտ մէպնի մէճլիսը մեզքիւր ըրյասէթի՝ գօմանան Պէրժէնին էօհ-տէսինէ իհալէ օլընմաղլա, միշարէլէյն սիւն Ռէժի իտարէսինէ կէթմիշ, վէ իւք ալէֆա օլմագ իւզրէ մէճլիսը մեզքիւրէ իճրաի ըրյասէթ իտէրք, պու մինա-սէպէթլէ սթիտէրի նումթզը էյրատ իթ-միշ տիր։

Էֆէնտիլեր,

Օն սէնէսէն պէրու Ռէժի մէճլիսի ազասընան օրուպ 4 սէնէսէն պէ-րու իճրաի ըրյասէթի էյլէմիշ պուլը-նան Մ. Լինտաուընը պու քէրրէ մեզքիւր ըրյասէթի պրագմըշ օրմա-սընա մէպնի, պունըն՝ էօհտէի ահի-զանէմէ թէվտի օրընմասը մինասէպէ-թիյլէ, մումանիլէյհին խրտէմաթը վագբասընան տօպայը մէճլիսին թէ-չէքքիւրաթընա քէսպը իսթիհգադ էյլէտիկինի, վէ պունը ահիզլէրիյլէ պէրապէր ճիւմլէնիգին թէպիմ էյ-լէյէճէկինիգի գավիէն իմիտ իտէ-ըիմ։ Մ. Լինտաուընն սէպգ իտէն մէսաի վէ իդտամաթը սէմէրէսիյլէ Ռէժի իտարէսի բէք զիյատէ թէ-ըադգը իթմիշ վէ բէք չօգ ասարը մուվաֆֆագըյէթ կէօսթէրմիշ օրմա-սընա մէպնի, կէրէք մէճլիսճէ վէ կէ-ըբ Ռէժի գումրանեասընճա ըէիսը մումանիլէյհ հագդընտա պէյանը մէմնունիյէթ իտիմէք լազըմ կէլիր։ ՀԱՅնճի սէնէի մալիյէմիզ էնասընտա Մ. Լինտաու՝մէճլիսը իտարէ ըի-յասէթը սանիյէսինէ վէՏէրսասէթ տէ մէճլիսը մեզքիւր ըրյասէթինէ ին-թիսապ իտիրմիշ օրտուզը հալտէ, 17-ինճի սէնէի մալիյէնին ինդըզասընտա ըրյասէթը մեզքիւրէյի թէրք էյլէ-միշ տիր։ Մումանիլէյհին իլք ըրյա-սէթինէ Ռէժի իտարէսի՝ սէֆիթէր-լերինի 63,975 լիրա թէմէթթիւ իլէ գարաթմագտա, վէ հիսէտարանըն ԻՀԹԻյաթ ագճէսի 116,238 լիրայա պալիզ օրմագտա պուլընտըը հալտէ, մումանիլէյհին ըրյասէթտէն չէքիլ-տիկի թարիխէ միւթէսաարֆ օյան 17ՆճԻ սէնէի մալիյէ միւվազէնէսին-տէ թէմէթթիւի մեզքիւրն մըզտա-ը 279,946, վէ ԻՀԹԻյաթ ագճէսի-նին մըզտաը 243,026 լիրայա պա-լիզ օրմուշ տըր։

Կէյէն սէնէի մալիյէ միւվալէնէսի հէնուզ թէմամըյլա հիսապ վէ թան-զիմ իտիրմիշ իսէ տէ, սէնէի սա-պըզա հասըլաթընան 40000 լիրա գատար պիր ֆազլա զուհուրի գա-վիէն մէմուլ տըր։ Պու կիպի մուվաֆ-ֆագըյաթ վէ թէրագդըյաթըն իս-պաթը իչիւն բագդամըրատան վազիհ պիր սէլլի օրամյաճաղը՝ միհնթաճը իյղան տէյիլ տիր։ Ռէժիսին թէրագ-գըյաթը մատտիյէսի պու տէրէ-ճէի մէմնունիյէթավէրանէտէ օրուպ, թէրագդըյաթըմանէվիյէսինէ կէյլին-ճէ, պունատան 9-10 սէնէ էվվէլ հագդ-ը հագդըզ իտարէի մէզքիւրէյէ պազը նօգսանլար աթֆ իտիմէքտէ, վէ պու ահվալ Ռէժի իլէ միւշթերէք իւ մէնֆաա օյանլարը ճիտաէն տիւ-շինտիրմէքտէ իլքէն, էլէկվմ էսկի դարըշգըզլարա պէտէլ զինէրէ պիր իսինանը թամմ կէմիշ, վէ հեր քէս վէ ալէլուսուս Ցույյունը Ուսմ-միյէ իտարէսի իչիւն պու էմնիյէթ վէ հիսնի զանն բէք դալի պուլունմըշ տըր։

Ռէժի իտարէսինտէ Ցույյունը Ուս-մմիյէ թարաֆընտան վէքիլլեր պուլունարը ճիհէթլէ, Ռէժինին սէ-պաթ վէ հարաքեաթը հագդընտա Ցույյունը Ուսմմիյեճէ հիչ պիր շիւպհէ եօգ տըր. պու հիւսնի նէմիյճէ իսէ անճագ Մ. Լինտաուընն հիմմէթ վէ զայրէթի իլէ էլտէ իտիրմիշ օրտու-ղընտան, վէ մումանիլէյհին թէէմին էյլէտիրի պու թէրագդըյաթ՝ ա-ճիրլէրինէ թէվտի օրանան վազիյ-ֆէյի տէ դօղայրաթմըշ պուլունար-ղընտան, քէնտիսինէ անամիմ պէ-յանը թէչէքքիւր իտէրիմ։ Միհ-թէրլմ ըէֆիդլերի թարաֆընտան սէլէֆը ահիզի հագդընտա կէօսթէ-ըիլէն մուավենէթ՝ ահիզլերի իչիւն տանի պիտիրիլ իտիլիրսէ, էօհտէմէ թէրէթթիւպ իտէն մէսուլիյէթ եիւ-քինտէն ասլայը ասա էնտիչ իթմէ-յէճէկիմի, վէ Ռէժի միւտիրը ումմ-միսի իլէ բիւգէդասը տախի թէվճէ-ճիւհ վէ մուավենէթլէրինի իսղալ-տան կէրի տուրմադար իսէ՝ պիր գաթ տահա թէէմինը մուվաֆֆա-գըյէթ իթմիշ օյանճաղլարընը պէյան էյլերիմ։

Ռէժինին թէէսիսինտէն պէրու բէք չօգ միւթալէաթար աերմիյան ի-տիրմիշ օրուպ, քիմի Ռէժի լէհինտէ, քիմի ալէյհինտէ պէյանը էֆքեար իթմիշ վէ հաթթա Ռէժի ալէյհին-տէքի միւթալէաթ էզլէպ պուլունմը-ը օրուղը՝ դագիլը ինքեար տէյիտիր։ Հաթթա Ռէժիտէն էվվէլ մէվճուտ օ-յան պանարօլ ուսուլինին ինհիսարա (մենօրօլ) միւրաճճահ պուլընտըը զիւիմի խալդճա հասըլ օրմուշ իսէ տէ, պիր տիւրլու պու զանընը իստ-պէմի իսպաթ իտիրէմմիշ տիր։ Պիզ Ռէժինին լիւզում՝ վէ ֆէվահտինի իս-պաթ իթմէք իսթէտիկիմիզ զէման տէրմիյան իթտիկիմիզ միւթալէաթը գավի տէլիլլերէ սէրա ու պէյան իթմէքտէյիզ։ Ինհիսարա ուսուլի՝ կէրէք հիւքիմէթը Սէնիյէյ, կէ-ըք Ցույյունը Ուսմմիյէ իտարէսի-նէ հասըլաճճա բէք չօգ ֆազլա մէէսինի իթտիքտէն պաչգա, հէր սէնէ Ռէժի իտարէսի թարաֆընտան չիֆթմիլերէ ֆափզիզ 200,000 լիրա գատար պիր մէպլաղ էօտիւնճ վէ-ըիլմէքտէ տիր քի, պունըն օ սընրքի էհալի իչիւն նէ գատար պէօյիւք պիր մուավենէթ օլտուղը՝ միհնթա-ճը պէյան տէյիլ տիր։

Նէ՞ հաճէթ, թիւթիւն էքիմէսինին սէնէտէն սէնէյէ քէսպ իթմիշ օ-տուղը թէրագդը վէ թէվէսսիս՝ պունըն էն վազիհ պիր տէլիլի տիր։ Ռէժինին հնտաս օյանընը զէման թիւ-թիւն էքիլէն մահալլէր անճագ 190,000 տէօնիւմ պալիզ օյտուղը հալտէ, պու կիւն 370,000 տէօնիւմ արազիյէ թիւթիւն էքիմէքտէ տիր։ Պու թէրագդընը նէթթայիճը թա-պիկիյէսինտէն օլարագ էվվէյճէ եանի Ռէժինին պիտայէթը թէէսսիսինտէ 8 միլեոն քիլօսան իպարէթի օյան թիւթիւն ելեարաճաթը սան սէնէ զարքընտա 18 միլեոնա պալիզ օ-մուշ տըր։

Թիւթիւն մահսուլընն պէրէքէ-թի՝ ֆիյաթընը տիւշմէսինի մուճիպ օյտուղը զանն իտիլը իսէ, պունըն նէ գատար եանընը պիր թամամին օ-տուղը բէք գօլայ իսպաթ իտիլպի-լիր։ Ռէժի իտարէսի էն զիյատէ գուվվէթլի վէ էն պէօյիւք պիր պա-յի օրուպ, պունընն միւպայէթը տա-յէսինտէ Ֆիյաթընը հէման 100տէ 40 սէրէճէսինտէ արթմըշ տըր։ Նում հալտէ Ռէժի իտարէսինին թէէսիսի իւզերինէ եալընը ղ իսրաճաթտան մէմնէքէթ էվվէլքինտէն 3 դաթ զիյատէ բարա կիրմէքտէ օյտուղը տէրքեար տըր։ Օնտան պարդա Ռէ-ժի իտարէսի՝ մէմնը, գօյճը վէ ֆապ-ըիդա իշճիսի օյարագ պիր խայլի ա-տատընն կէչիմնի տէ գօղայրաթմագ-տա պուլընմըշ տըր։

Սէլէֆիմ Մ. Լինտաուընն ըրյա-սէթի միւատէթինճէ թիւթիւն ին-հիսարընը իշլէտիլմէսի մէսէլէլերինէ տարը օրան իշլէտրտէ հիւքիմէթը Սէ-նիյէ հէչ պիր վագթ մուավենէթինի տիրիզ պու յուրմամը օյտուղը կիպի, խուսուսաթը մէշրուտէնին իսապէթի նաղարը տիգդարտա պընարագ, թիւրքիանը ահվալը էգզոնոմիգը-սինի նաղարը Հիմայանարընտան պիր ան տուր, վէ պու պապատ ի-նայաթը Նահանէլերինի տիրիզ պու-յուրմայան Զաթը չէվքէթսիմաթը հաղրէթը Բասիշահինին սայէի Սէ-նիյէլերինտէ Ռէժինին պիր գաթ տա-հա մէնաֆիի տէվէթէ խատիմ օրտ-ճագ սուրէթտէ մաղհարը թէրագ-գըյաթ վէ թէվֆէճիհաթ օյանաս-ղընը գավիէն իմիտ իտէրիմ։

ՆԿԱՐԱԳՐԻ ԿԱԶՄԱԻԹԻՆ

Անվիճելի իրողութիւն մ'է թէ՝ հա-սարակութեան մը նկարագրին բարեբը-ղումը եւ աղնուացումը՝ կախումն ունի իր ընկերական եւ յարաբերական այն պայմաններէն ու կերպերէն, յորս կ'ապրին ու կը գործեն այդ հասարա-կութիւնը ներկայացնող անհատները. անհատներու գործելու եւ ապրելու ե-ղանակին մէջ, կամաւ կամ ակամայ տեղի ունեցած անձնական անհոգու-թիւններ, սխալանքներ ու վրիպումներ, անզգուշութիւններ եւ թերմտաղ-թիւններ կրնան անգոյն ու վախա նը-կարագիրով սերունդ մը կազմել. ինչ-պէս որ անհատներու ամբողջութիւնը ազգ մը կը կազմէ՝ այնպէս ալ իրենց հաւաքական նկարագիրը կը մակածէ եւ կը ցուցադրէ ազգային ընդհանուր նկարագիրը. նկարագրի լաւաշէնման համար կատարուած հարեւանցի փորձ մ'անգամ, անձնապէս կրթուելու եւ աղնուանալու համար եղած անհատա-կան թոյլ ձգտում մը եւ անչան ճիգ մ'իսկ կրնան հասարակաց աղնուագոյն նկարագրի մը կազմութեան մեծագոյն սատարել. քաղաքական բարձեալ շարժուձեւ մը, բարեսիրական կամ մար-դասիրական քայլ մը, անկեղծութեան, պարկեշտութեան, առաքինութեան ըզ-գացմանց անուանական տածումն իսկ մեր մէջ —ցորչափ կ'ընդունինք գործ-նական օրինակի ազդեցութիւնը —կրբ-նան պատրաստել ապագային ազգ եւ առոյգ նկարագրով սերունդ մը. ինչպէս որ պուտ պուտ ջրերով ովկիանոսներ կը կազմուին, այնպէս ալ ազդերու կամ ցեղերու լաւ կամ վատ նկարա-գիրները կը պատրաստուին, անհատ-ներու անկարեւոր համարուած բարե-մասնութիւններով, եւ փոխադարձա-բար։

Որչափ ճիշդ ու անվիճելի, նոյնչափ եւ աւելի ստոյգ ու ցաւալի է այն ան-հոգութիւնը որ կը տիրէ մեր բարքե-րուն մէջ լաւ նկարագիրներու կազմու-թեան մասին, նախ պէտք է մեր նկա-րագիրը չենենք եւ ապա զայն ուրիշին փոխանցելու ձեռնարկենք. մենք չա-տեր, գրեթէ ամէնքս ալ, անհարկի, անմղում նախանձախնդրութեամբ մը փութկոտութիւն ցոյց կուտանք ազգոյ կրթութեան, դատարարութեան, բա-ղաքավարութեան եւ կարգապահու-թեան մասին, մինչդեռ մենք իսպառ զուրկ ենք անոնցմէ. նախ պէտք է զմեզ կրթենք ու դատարակենք, պէտք է մեր նկարագիրը չենենք բարե-ւոյն, ճշմարտին իմաստով, մեր գոյը որոշենք եւ ապա ուրիշներէն պահան-ջենք։ Եթէ ճանձրոյթի քանի մը ժա-մեր կրնանք հարմարութեամբ տանիլ, եթէ սրտերնիզ բաւական կարծր է չիրձկելու, եւ եթէ չէք վախնար յու-սահանէլէ, մէկ ընտանեկան ամէն խնդիրու ընկերական բիւրազան շրջա-նակներու մէջ, տեսնուելէ առանիկ-նոյ. ընտանիքի հոր, ուսուցչաց եւ դասակաց հետ, խօսակցելէ վաճառա-կանին, հրապարակագրին, կղերին, վարժապետին, բժիշկին եւ վերջապէս սրբոյ հետ որ կ'ուզէք. ով է որ բնու-ոյ եւ ինքնատիպ նկարագիր մ'ունի, ցաւալի չէ՞ այս, եւ դարձեալ ասոնցմէ ո՞վ է որ չի մասնակցեր եւ նոյն իսկ պարարակիր իր դրացիին, մերձաւորին կամ ազգականին այդ թերութիւնը որ իրենն ալ է միանգամայն, ասոնցմէ ո՞րն է որ չի յանդիմաներ, չի սասեր, չի պատժեր իր զաւակը լաւագոյն նկա-րագրի մը ստացման չհետամտելուն հա-մար, ինքը ինչու սակայն այդքան ցուրտ անտարբերութիւն մը ցոյց կու-տայ այս ամենուն հանդէպ, զաւակը իրմէ աւելի որմէ՞ կրնար օգտուիլ իր եսը եւ էութիւնը չենելու համար։ Մենք զմեզ կը խաբենք, եթէ կեղծիք չէ ը-ըածնիս, եթէ իրապէս կը փափաքինք մեր ապագայ սերունդան, բարոյն ու օգտին, պէտք է նախ զմեզ դատար-ակենք ու կրթենք, պէտք է հոգ տա-նինք մեր բարոյական յառաջդիմու-թեան եւ մտաւոր զարգացման, պէտք չէ ծուլանանք, պէտք չէ թերանանք մեր պարտականութիւնից մէջ, վերջա-պէս պէտք է մեր նկարագիրը չենենք, ասով չենած ու կերտած կ'ըլլանք նաեւ մեր զաւակացը. կարդ մը ճշմարիտ ծնողներ եւ դաստիարակներ որոնք ի-րենց ստանձնած գործին գիտակցու-թիւնը ունին եւ իրենց կոչումը գի-տեն, ասանկներու թիւը դժբաղդաբար շատ քիչ է մեր մէջ —կ'առարկեն թէ՝ ընկերական զեղխ ու ապականեալ բար-քերու մէջ, լաւ նկարագրի մը պատ-բաստութեան համար տարուած ամէն անհատական հոգ, թափուած ամէն ջանք կը վրիպին ու կը չեզոքանան, միջավայրը ինք իսկ կը հայթայթէ այն փտած ատաղձը որմէ հակամէտ է տղան ինքնաբերաբար կազմել իր նը-կարագիրը, ընդունելով հանդերձ այս առարկութեան շատ քիչ բանաւոր հան-գամանքը, պէտք է գիտնանք թէ մա-նուկին ընդոծին մտաւորները՝ չարին կամ բարւոյն, զեղեցկին կամ տգեղին, յուսեգոյնին կամ լաւագոյնին, վսեմին կամ նսեմին, որոնք որոշ երեւոյթ ու ուղղութիւն կը ստանան արտաքին աղ-դեցութեանց ներգործութեամբ, միշ-յուսին եւ վատին պիտի հակէին, եթէ ատեպ ղանոնք ուղղելու եւ կանոնա-ւորելու փորձեր եւ ձեռնարկներ տեղի չունենային. իրաւ է թէ միջավայրն է որ պիտի չենէ անոր եսը, նկարագիրը, բայց անոր վատ եւ յոռի ներգործու-թիւնները մեղմելու եւ չեզոքացնելու համար եղած փորձերն ալ բալորովին ապարդիւն եւ սնօգուտ չեն։ Միջա-վայրի գեհենիկ եւ խարդախ տիպը ինք-նուրեամբ եւ իսկութեամբ պիտի զգե-նուր տղան, եթէ դատարակութիւնը ցոյց չի տար իրեն՝ անոր ցուրտ ու մութ կողմերը. ագեղ, սոսկալի ագեղ նկարագրի մը պիտի պատրաստէինք մեր ապագայ սերունդը, եթէ անոն-գութեամբ թողուինք որ տղուն բնա-ծին ազնիւ հակամիտութիւնները եւ յատկութիւնները թառմէին ու թարշա-մէին օտարներու ամենօրեայ զգլխիչ եւ կործանիչ ցուցադրութիւններէն։

Նկարագրի կազմութեան մասին դաս-տիարակներու եւ ծնողաց ոմանց ցոյց տուած փոյթեւանդն գործունէութեան հանդէպ, պէտք չէ քնաւ արժէք ու կշիռ սանան կնանքի ամենօրեայ հա-կադրութեանց շարքն ու շղթան, որոնց դէմ կրող եւ պրպիկցողները փոքա-սիրտ եւ յարատեւութեան ոգի չտա-ծող մարդիկն են ընդհանրապէս. կամք, փափաք եւ յարատեւութիւն ունենալու է մարդ կանքի ասպարէզին մէջ յա-ջողելու համար։ Վերջապէս, եթէ ան-կեղծօրէն կը փափաքինք մեր նկարա-գրին աղնուացման, պէտք է ամէն բա-նէ աւելի եւ ամէն բանէ առաջ մեր անձը դաստիարակենք, մեր նկարագի-րը որոշենք ու ճշդենք, այս պէտք է ըլլայ մեր ամենուս մենկակէան ու նը-պատակակէաը։ Մ. Ն.

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՊԼՕՅԻԻՐ, ՀԱՉԸՐ ՎԷ ՍՄԱՐԼԱՄԱ

ԷԼՊԻՍԷ ՍԱԳԱՋԱՍԸ

Սթանպօլտա Սուլթան Համիտիանտա Հավուզը խան սըրասընտա Նօ. 25

Իչպու մաղազանընն սահիպի Արտակ Մոսկիան՝ քէնտի խսիգամէթի այյ-սինտէ բէք չօգ միւթէրիլերին էմնիյէթ վէ թէվճէճիհինի գազանմըշ օլուպ, պու սէֆիգի թէչէպպիսինտէ տախի մուվաֆֆագըյաթը թամմէյէ նակլ օլա-ճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Հիչ պիր մաղազատա էմսալի պու-լընմայան պիր մագասար տայմա հա-զըր օլուպ, էլպիսէլերին էյլի տիբլիպ եաբըլմասընա մէմուր տըր։ Ֆիյաթլարա կէլինճէ, մալլերին իւսթինէ գօնըլան ֆիյաթլարը կէօրիլտիքտէ՝ օլ վագթ միւսապէգա ֆիքրին հասըլ օլմագ միւմ-քին օլապիլիր։

Աթիսէքի մուհավէրէնին տիգդաթլա օգուն մասը բէճա օլունը.

—Էլպիսէմիզի Հաճի Շահին մաղա-զասընտան ալալըմ։

—Ո՞ւֆ... ալթմըշ տօգուզ այագ նէրտիվէնտէն քիմ չըգաճագ։ Օրայա գատար քիմ եօրուլաճագ։

—Աճալպ, պիլմէ՞զսինիզ, հէր քէս-սին մալիսմի տիր քի՝ քէնտի միւէթ-բիլերինտ սուհուլէթի օլմագ իչիւն Հաճի Շահին՝ Հաճօրլօ խանին իւս գաթը-տան էնտի վէ չիմտի Սուլթան Համիտ-մընտա Հավուզը խան սըրասընտա 25 նումէրօլը մաղազայա նագլ օլունմըշ տը։ Պիչաբէ՝ ուճուզ էլպիսէ սաթմագ խասթալըզընտան թութուլմըշ օյտու-ղընտան, ճէսարէթ իտէմէտի չիմտիյէ գատար՝ սաբիրէր կիպի պէօյի՛ւք պէօ-յի՛ւք քիրալար իլէ մաղազա թուտմա-ղա։ Իքի սէնէ ուճուզ մաղազա արա-ատը՝, արատը՝, արատը՝ վէ նիհայէթ պուլտու... Միւշթերիլէր չիմտի հէր սուհուլէթիլէ քէնտիսինի պուլաճագլար վէ հէմ տէ այնը ուճուզ ֆիյաթլար իլէ էլպիսէ կիյէճէքլէր տիր։ Շիւպհէսիզ պիլի՞սինիզ քի՝ բիացատա եալընը Հաճի Շահին տիր քի, չէրիքի եօգ վէ ուճուզ մալ սաթմասընն էէկնանէ հիքմէթի չու տըր «բէֆիգի եօգ քի քեսբընը բայլաշարն։» Փէնտիսինի թանը-յան վէ քէնտի հագդընտա թէվճէճիհ պէսլէյէնլեր՝ պիլիրլեր, մէսաբիքը չաս-սիյէսի օլ տէբէճէ ազ տըր քի, բահաթ վէ չաղ գալպ իլէ պին շիւքր վէրէրէք «Ալլահ պէրէքէթ վէրսին» տէր։

—Էօյլէ իսէ՝ կիտէլիմ էլպիսէմիզի Հաճի Շահինտէն ալալըմ վէ տօսթլարա տախի թավսիյէ իտէլիմ...։

Մաղազա բազար կիւնէրի տախի աչըգ տըր։

Սօն Ֆիյաթ-Նումէրօսը 2 ղ. տըր։

Թամիր խրտէթէթ մէճճանէն տիր։

Աղ Ֆարդ իլէ սըմարլամա էլպիսէ տախի եաբըլըր։

Դ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒԷԲԵԱՍԸ

ՊԼՕՅԻԻՐ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

Ղրանպօլտա Ռումելի Հիսարտարնա Թէբէլէ Խանընտա Նօ. 24

Էլպիսէ մաղազարը միյանընտա էն էսկի վէ են զիյատէ էմնիյէթլի վէ չէօ-ըէթլի օյան Թօբալեան խանընտաքի էլ-պիսէ մաղազասընն էսկի նամ վէ չէօ-ըէթ վէ իւսման վէ մէքեանը սալա թէպպիլ օրունմասը օյտուղը կիպի, սահիպ վէ միւէսսիսի Դ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա ինզիպաթ ու ինթի-զամը իտարէյի իսթիքամ իլէ միֆթէ-խիր տիր։

Թօբալեան խանընտաքի մաղազա միսթախտէմէրինտէն պազըլարընն օ ճիվարտա միխթէլիթ իսխիէր իլէ միճէտտէնն ալմըշ օյտուգլարը էլպի-սէ մաղազալարընն՝ Թօբալեան խա-նընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ գաթան իչթիրաք վէ միւնասէպէթ վէ իրթիսաթլարը օյմատրզընսան, միհթէրէմ միւշթերիլերիմիզին իղֆալ օրունմայարագ Թօբալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ ելթմէլերի թավսիյէ վէ իլան օյունը։

ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԱԶԻՆ

Մաղազամըզ բազար կիւնէրի տախի աչըգ տըր։

ՊԻՐ ԿԷՃԷ

Պէսթէնիկեար ֆասլընը վէ պէնիմ իչիւն հէքսի պիրպիրինտէն խոշ օյան պիր չօգ չարգելարը միւթադրլ եիւ-նէ սէկեահ ֆասլընը պաչարը . . . Օֆ, պու սէկեահ...հէր հաղին, հէր պօղուգ, հէր ուլվի, հէր եանդ,հէր միւէսսիր, հէր բուհտան դօբուլ կէ-լէն, հէր եիւբէք եաղըճը հրսսիյա-լա թէրճէման օյան պու սէկեահ՝ պէնի պիւթիւն մէվճուտիյէթիմ իլէ թիթրէթտի. եա՞ Բապի... օ կէճէ ուտրն սետասը պիր մէրսիյէ՞ մի,պիր մանզումէ՞ մի, եօգսա պէնիմ պիր-մէտիկիմ պիր լիսանը բուհ, պիր լի-սանը ուլվի՞ մի իտի. նի՞չիւն բաւհրմ պու գատար եիւքսէլտի... նէ՞տէն ֆիքրիմ օ գատար եիւքսէք մէվգը-ղարտա կէտտի... նէ՞տէն պէն քէն-քի քէնտիմի զայպ իթտիմ. նէ՞տէն պու հալէ կէլտիմ. նի՞չիւն պու ալէ-մի, պու հայաթը, պու մէվճուտա-թը արթզդ ֆիքրիմէ սըղտրբասընդ օյտում։ Ա՜հ, պկմէմ, արթզդ պէն նէ՞ օյմուշ իտիմ. պիր աբալրգ ֆա-սլը նիհայէթ պուլուր իլքէն «սէկեահ պաչը իչիւն... պու մուաղղէզ, պու ուլվի, պու եանդ նաղմէլեր, պու միւէսսիր, պու տավուտ, պու հէյէ-ճանքէրվեր նէվալարընն պաչը իչիւն տեվամէթթ...չալ...չալ»տէյու հայ-գըրաճագ իտիմ։ Թէնտիմի զոր իլէ թուսթաալիտիմ. զարի՞պ թէսատիֆ-լեր... ֆալ նիհայէթ պուլաճաղը էսնատէ, պէնճէ մէյանէթթի տէրքեար պան օ գատրն՝ քի՞մ պիլիր նասլ թաալիի պիր սաիդա իլէ.

—Ա՜հ, պկիմ նէճաթի պէյ պու հավայը տինլէմիշ օլսա՞. սէկեահ ֆաս-լընը օ գատար սեվէր քի...» տէմէ-սի՞ն մի։

Արթզդ պէն պիթտիմ... եա էվ-էլբի ագչամ պէն պաղչէտ իլքէն երինէ սէկեահ ֆասլը չալընտըղընը իչթիտիկի էչիւն պէօյլէ սեօյլեմիշ իտի, եախոտ մանէվի պիր հրսս իլէ պունը խթէմէյերէք աղղընտան դաչըրմըշ իտի. արթզդ ֆասլար տէյիտի. ուշադ, բաաթ ֆասլարընտան սօնրա հիւգդամ ֆասլընա տա պաչանընը։ Պու ֆասլ իլէ սէկեահ ֆասլը տրա-պընտաքի միւնասէպաթան պիլիա-թիֆատէ, պէնիմ Հավիպէ Սըրտի-գէճիկիմ... պէնիմ նէտիմը բուհրմ սրլ նիհայէթ պուլուր իլքէն «սէկեահ պաչը իչիւն... պու մուաղղէզ, պու ուլվի, պու եանդ նաղմէլեր, պու միւէսսիր, պու տավուտ, պու հէյէ-ճանքէրվեր նէվալարընն պաչը իչիւն տեվամէթթ...չալ...չալ»տէյու հայ-գըրաճագ իտիմ։ Թէնտիմի զոր իլէ թուսթաալիտիմ. զարի՞պ թէսատիֆ-լեր... ֆալ նիհայէթ պուլաճաղը էսնատէ, պէնճէ մէյանէթթի տէրքեար պան օ գատրն՝ քի՞մ պիլիր նասլ թաալիի պիր սաիդա իլէ.

—Ա՜հ, պկիմ նէճաթի պէյ պու հավայը տինլէմիշ օլսա՞. սէկեահ ֆաս-լընը օ գատար սեվէր քի...» տէմէ-սի՞ն մի։

Արթզդ պէն պիթտիմ... եա էվ-էլբի ագչամ պէն պաղչէտ իլքէն երինէ սէկեահ ֆասլը չալընտըղընը իչթիտիկի էչիւն պէօյլէ սեօյլեմիշ իտի, եախոտ մանէվի պիր հրսս իլէ պունը խթէմէյերէք աղղընտան դաչըրմըշ իտի. արթզդ ֆասլար տէյիտի. ուշադ, բաաթ ֆասլարընտան սօնրա հիւգդամ ֆասլընա տա պաչանընը։ Պու ֆասլ իլէ սէկեահ ֆասլը տրա-պընտաքի միւնասէպաթան պիլիա-թիֆատէ, պէնիմ Հավիպէ Սըրտի-գէճիկիմ... պէնիմ նէտիմը բուհրմ սրլ նիհայէթ պուլուր իլքէն «սէկեահ ֆասլը չալընտըղընը իչթիտիկի էչիւն պէօյլէ սեօյլեմիշ իտի, եախոտ մանէվի պիր հրսս իլէ պունը խթէմէյերէք աղղընտան դաչըրմըշ իտի. արթզդ ֆասլար տէյիտի. ուշադ, բաաթ ֆասլարընտան սօնրա հիւգդամ ֆասլընա տա պաչանընը։ Պու ֆասլ իլէ սէկեահ ֆասլը տրա-պընտաքի միւնասէպաթան պիլիա-թիֆատէ, պէնիմ Հավիպէ Սըրտի-գէճիկիմ պիրտէն պիրտ՝

—Նուսէկեահ ֆասլընը պէն տէ թէքբար իթմէք իսթէյորըմ—տէտի։

Արթզդ շիւպհէյէ մահալ եօգ ի-սի, էյի պիլիյօր իտիմ. պիլմէ՞ն գաղվմինշահատէթինտէն,ֆիքրիմին իսթիպահլանան, հէր շէյտէն, հէր հրսսրմասն անրայօր իտիմ քի, պէ-նիմ Հավիպէ Սըրտիգէճիկիմ մութ-լագա պու սէկեահը պէնիմ իչիւն թէք բար էյլէյօր իտի. պէնիմ իչիւն... հէր հալտէ օ գատրնընն պիր ազ էվվել «Նէճաթի սէկեահը բէք սէվէր» տէ-տիկինէ տիգդաթ իթմիշ. պէնի խա-թըրլայարագ... պէնի... ա՜հ, պէ-նի... էվվէթ պէնի... տիւշինէրէք ոէկեահ ֆասլընը թէքբար էյլէմիշ ի-տի. պու սատէթ իչինտէ կէօյնիւմ տէ սեճտէի շիւքրանա գարանմագ էմէլլերի ույանըյօր իտի, արթզդ պունըը սանիվէթը գալպմին,խիս-լուը նիյէթիմին պիր մանէվի միւ-քեաֆաթը կիպի թէլագդը էյլէյօր իտիմ։

Արթզդ Հավիպէ Սըրտիգէ իւզ-ըինտէ պէնիմ պիր թէէսիրը մախ-սուսըմ պուլընարընա պու կէճէ գա-վե չիրը հայաթըմ, նիւխպէի էմէ-լիմ, էնիրը ճանըմ Հավիպէ Սըրտի-գէճիկիմ պիրտէն պիրտ՝

—Նուսէկեահ ֆասլընը պէն տէ թէքբար իթմէք իսթէյորըմ—տէտի։

Արթզդ շիւպհէյէ մահալ եօգ ի-սի, էյի պիլիյօր իտիմ. պիլմէ՞ն գաղվմինշահատէթինտէն,ֆիքրիմին իսթիպահլանան, հէր շէյտէն, հէր հրսսրմասն անրայօր իտիմ քի, պէ-նիմ Հավիպէ Սըրտիգէճիկիմ մութ-լագա պու սէկեահը պէնիմ իչիւն թէք բար էյլէյօր իտի. պէնիմ իչիւն... հէր հալտէ օ գատրնընն պիր ազ էվվել «Նէճաթի սէկեահը բէք սէվէր» տէ-տիկինէ տիգդաթ իթմիշ. պէնի խա-թըրլայարագ... պէնի... ա՜հ, պէ-նի... էվվէթ պէնի... տիւշինէրէք ոէկեահ ֆասլընը թէքբար էյլէմիշ ի-տի. պու սատէթ իչինտէ կէ

ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՑԷՄԻԶՏԷՆ ՀԱՄԻՏԻՑԻ ՖԷՍԱԼԷՐԻ

Սայէի Շահանէաէ Սթանպօլսա Ֆէրիքէօյիւնաէ թէէպս իթարկիմիզ «Համիտիյէ» ֆէս ֆապրիգասը մամուլաթը՝ Էվրօպա մալարընտան դաթ գաթ իւսթիւն վէ մէթին վէ զարիֆ օլտուղը կիսպի, ֆիյաթճա տա էհվէն պուլընտըղը ճիհէթլէ, տախիի մամուլաթմըղըն բէվաճընը թէէմին իթմէք արզուսընտա պուլընան միհթէրեմ էհալիմիզի էղէր ճիհէթ մէմնուն իթմէքաէ տիր. էսասէն մագսէսիմիզ միլլի սէրբաչըմըղը տախիլէն իմալ իթմէք էճնէպլիէր իհթիյաճատան վարէսնէ գալմագ նօգթալարընա միւնասբը օլուպ պու էմէլին հուսուլի իսէ Էվրօպա մալարընա հէր վէճէկէ բիճանիլէբի պիթթէճրիպէ տապիթ օլան իշպու մամուլաթը տախիլէմիզէ էհալիի քիրամըն լայզ օլտուղը տէրճէճաէ բաղպէթ պուլուրմալարընա միթէվագգիթ տր. չայնը իթիհամ պիր ճիհէթ տախի ֆապրիգամըզ՝ վուգու պուլան սաթըտան 100աէ Շահնի էգիմը սաաբը Շէհրիյարիաէն օլան Հիճազ չըմէնտիֆէրին, մաէլմէնուսնիյէ թէրք իթմիշ օլաուղըմըզ կիսպի, Տար իւլ Ա-ճէղէյէ 450, վէ Պրուսա Համիտիյէ Սէնայի մէքթէպինէ 150 աաէա մա բիւսկիւլ ֆէս իհնա իթմէք սուրէթիյլէ աէ իպրաղը համիյէթէ մուվաֆֆագ օլմուշտր։ Իշպու ֆէպկէր եաղմուրտան թէրտէն պօղուլմատըղը կիսպի, գալըպ տախի իսթէմէզ. ըլանան ֆէպկէր աթէչէ կէօսթերիլմէյէրէք գուրուլըմասը իհթիար օլունը։

Զիյրաէ մուհարրէր մահալլէրաէ բիւսկիւսիզ օլտուղը հալտէ մագթու ֆիյաթլարդա սաթըլմագտա տր.

Իչի թիկէթլի զայէթ գուլլանըշը ֆէս՝ պէհէրի 5 զչ.,

Իչի հասբրը զայէթ գուլլանըշը ֆէս պէհէրի 8 զչ.,

Իչի իքի գաթը զայէթ գուլլանըշը ֆէս՝ պէհէրի 10 զչ.,

Իչի աթլասը զայէթ գուլլանըշը ֆէս՝ պէհէրի 13. զչ.։

Մահալը ֆիւրուսթը.— Սթանպօլսա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Քիւլիւք Իսմաիլ Բաշա խանը պէթնտա Ն. 17, Տիրէքլէր արասընտա Ն. 71, Ագսէրայտա Եէչիլ Թուլումպա մէյտանընտա Ն. 101, Շիշլիաէ Օսման պէյ կաղիսոը ճիվարընտա ֆապրիգամըզ թահթընտա, Պէշիքթաշտա Ճատտէի Քէպիրտի Տօգթ. Գրիսան էֆ.Նին խանէսի թահթընտա վէ Իսկիւսարտա չարշուի քէպիրտէ 44 նիւմէրօտա սաթըլմագտա տր։ 52—25

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Է.ՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 18 մարտ

Ռնկիլ. էսհամը Ռնկ. Լիր.	093—81
Օամ. էսհամը աչբլաը	25—75
» » գաբանը	25—75
» » » Բ	51—50
» » » Գ	27—75
Օամանը Պանգասը	12—50
Մըսըր տուչ. մութթահրտէ	108—
Ֆուլկար իսթիդրաղը	105—
Կամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—325

Բարիզ 18 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	100—57
» « 4½ »	102 20
Եէնի Օամ. էսհամը աչբլաը	26—67
» » » գաբանը	26—67

Մէ—պոպէլէ

Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	116—50
Օամանը Բէժիսի էսհամը	323—
» Պանգասը	563—
Գրէտի Լիսնէ	1046—
Իթալիա էսհամը	100—45
Բուխարիթ Թիւրք	506—
Օամանիյէ	464—
Տուան Օթօման	515 50
Սքանսեալ	77 85
Թրանսվաալ	137—50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25—165

Վիէննա 18 մարտ

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	240—10
Ռումէլի չրմէնտրֆէրի ֆր.	111—50
Օամանը Բէժի ագսիոնը	296 50

Պէրլին 18 մարտ

Ռումէլի չրմէնտրֆ. (մարգ)	115—50
Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	20—25
Թուալը	216—20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ռամ. տիւն ագչմ. գաբ.	28—16
» » » էն եիւքսէք	28—18
» » » էն աշաղը	28—15
Պու սապան աչբլաը	—
Ռումէլի չրմէնտ. ագչմ. գբնաը.	115—50
» » էն եիւքսէք	116—37
» » էն աշաղը	114—37
» » աչբլաը	—
Ագչէ ֆաիզի	—
Ռէքօռ ղրչ.	—
Հէվալէսիզ »	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Ռէժի ագսիոնը Օամ. Լիր.	14—
Սիկարէթ Ա.	—15
» Բ.	—68
Թրամվայ	5—85
Ժուիւանս	1—55
Օսպիկասիոն Թրամվայ	485—
Ասիւրանս	3—55
Լօրիօմ	70—50
Պանգ Նասիոնալ աը Կրէ.	410—50
Թրանսվաալ	135—
Բըխթրմ Թահվիլաթը	477—
Գրէտի Ֆոնսիէ Էժիբոիէն	267—
Անատոլու չըմ. ագսիոնը	10—40
Շիրքէթը Խայրիյէ հիս. Լ. Օ.	26—75

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օամ. լիրաաը 100 զչ.-ատն	զչ. քբ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—03
Մէթալիք	099—
Իսկիլիզ լիրաաը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—21
Բելչ	90—20
Գրիմից ալթունը	51—05
Գարպոն գայմէսի	8—58

ԳԱՄՊԻՕ

	Ալբը	սաթը
Լօնտրա չէք	110-10	111-40
		40
Բարիզ չէք	22-82	22-75
Մարգ	18-59	18-50
Վիէննա չէքի (գուլդեն)	21-81	21-71

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէճէ միւպայէա օլունանաղ թէնէքէտէն մամուլ էշեանրն միւնագասասընա պաշլանըլարդընտան, իթայա թալիպ օլանլարը՝ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆիլէթնամէյի միւսթահսրպէն խազինէի ճէլիլէի միչարէլէյհայա կէլմէլերի։

4 մարտ 318 3—3

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ճանիպը ալիսնտէն

Իւսկիւտարտա Մարը Դույատա քեանն պէէտիյէ պաղչէսի պիր, վէ իթթիսալինաէ քի գաղնօ իչ սէնէ իչինն իյճար օրընանաղընտան, պունլարը իսթիքբայը արզու իտնէլերին մայարն օն սէքիզնճի բաղար էրթէսի կիւնիւ իհայէի էվվէլկիյէ, վէ ֆէրտաը սալը կիւնիւ իհայէի գաթիյէսի իճրա օրընմագ իւզրէ թէէմինաթ ագչէլերի իլէ պէրապէր մէճլիսը էմանէթէ կէլմէլերի։

4 մարտ 318 3—2

Տէրսաաէթտէ Պաղչէ Դարուսընտա Իպվիտ խանընտա իճրաի թիճարէթ իտէն վէ Իպվիտաէ Պաղչէճիկ գարիյէսինտէ սաքին Մկրտիչ Սիլլի օղլունը 28 չուպաթ սէնէ 317 թարիխինտէն իթիպարէն իֆիրարընա վէ մուամէլաթը էֆլասիյէսինին իւֆիաը զրմիրնտա ազաի մահքէմէսէն ֆաղ. Նէճմէտտին պէյ էֆ.Նին ժիւժ գօմիսէր վէ տավա վէքիլէրինտէն Սամուէլ Անսսթասիասի էֆ.Նին մուվագգաթ սինտիգ թայինէկ վէ միֆիլիսին թիճարէթիկասհրնն թէմիրիլէ քէնտի վէ ֆամիլեասընա էլզէմ գրամինն թէֆրիգինտէն սօնրա միւթէպագը էշեաի պէյթիյէսինին սէպէթը տէֆթէր իսիլէրէք մուհաֆազասընա վէ իչպու գարարընն մուվագգաթէն իճրասընա Տէրսաաէթ Իքինճի Թիճարէթ մահքէմէսինտէն գարար վէրիրտիկի ճիհէթլէ, Գանունանամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միֆիլիսը մէրգում զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարը՝ մուվագգաթ սինտիգլէրին էսալէթէ թահվիլի վէ եախսօտ եէնիտէն սինտիգ ինթիխապ վէ թաչինի հագգընտա մուսիճլէյհ ժիւժ գօմիսէր էֆ. իլէ իսթիչարէ օրընմագ իւզրէ իչպու 318 սէնէսի մարտընն 20ինճի բէնճշնպհհ կիւնիւ սաաթ 7աէ Իքինճի Թիճարէթ Մահքէմէսինին իֆիրաս օտասընա կէլմէլերի իլան օլունը։

6 մարտ 318

ՃԷՆՆԷԹՄԷՔԱՆ Սուլթան Ամէտ Խանը Եվվել հազրէթլէրի վագֆընտան իմարէթը ամրէսինտէ եէվմի 20 ագչէ վազիֆէ իլէ Շեյխ իմարէթ ճիհէթինէ ահա սէնէվի 60 զչ.լըգ զօչանը՝ 317 վէ 318 սէնէլերի գօչանլարը իւզերինտէ օլտուղը հալտէ կէչէնտ Տիվան եօլունտա Յարիսասատ Ագասը Ֆիրուզ Աղա մահալլէսինտէ վուգու պուլան հարիգտէ միւթէրէգ օլտուղընտան պահպա, զայիֆէն նիւսխէի սանիյէնին թարաֆրնա իթասը պա արդուսալ թալէպ օլունը, վէ զիքր օլունան վազիֆէներին 316 սէնէսի իթա օլունտըղը վէ օնտան իլէրի սէնէլերէ ահա թէեսիյաթ վուգու պուլ նարդը գայտէն անլաշըլմըշ, վէ պու մագուլէ զայի օլան գօչան վէ սէրկիլէրին կազէթարալա Յէր տէֆա իլանը իճրա իտիլէրէք, ոսն իլան թարիխինտէն իթիպարէն 3 այ սօնրա նիւսխէի սանիյէսինին իթասը ուսուլը մութթասրդէտէն պուլմըշ օլտուղընտան, զայի օլունտըղը անլաշըլան մէղքիւր գօչան հէր քիմին եէտինէ կէչմիշ իսէ՝ Եվվգաֆը Հիւսայնն Մէսարիֆաթը Ումումիյէ իտարէսինէ թէպիմ օլունմատը, վէ թէպիմ իտիլմէմիկի հալտէ հիւքմի օլմայաճաղը՝ ճիմէյէ մալիսմ օլմագ իւզրէ իլանը քէնգիլէթէ իպպիտար դըլընտը։

2 մարտ 318 3—1

	Դրյէի ճէպիր	Պէհէր ճէպիր	Դրյէսի դրյէսի զչ. բբ.
Ռնկ. բիրինճի	35000 իլա	40000	1 5
Մըսըր »	8500 »	10000	2
Շէքէր	60000 »	66000	1 15
Նօհուտ	14000 »	16000	1 10
Հալէպ եաղը	900 »	1000	12

Իմարաթը Ամիրէ լաղրմէսի իչիւն պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայէասընա լիւզում էկօրիւնէն պալէատէ մուրագդամ 5 գալէմ էրզագրն հիզալարընտա մուրագդամ ֆիյաթլարա թարիպլէրի էօնէալէրինտէ պուլընտըղընա, վէ մարտըն 12ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ 13ինճի չարշէնպէ կիւնիւ 100աէ 5 գապուլ օլունրպ հատը լայգլարընը պուլարը թագտիրտէ իհալէի գաթիյէլերի իճրա գըլընճաճաղընա պինէն, նէդանարդրա իթա իթմէք վէ տանա զիյատ մալիսմաթ ալմագ իսթէյէնէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

2 մարտ 318 3—3

Եվգաֆը մագզուրէէն Ատանատա վագը Մըսթանղատէ վագֆընտան օլուսպ 7000 զչ. պէտէլը սապզրը պուլանան պիր պապ համմամ՝ սէնէի հալիյէ մարընտան իթիպարէն պիր սէնէլիկի 11000 զչ.տա թալիպի էօնէսինտէ օլտուղը՝ Ատանա վիլայէթի Եվգաֆ մուհասպէճիլիկինտէն քէչիսէ գըլընան 2 մարտ 318 թարիխի թէչէկրաֆնամէտէ պէյան վէ իշար օլունմըշ օլմաղլա, զամմ իլէ թալիպ օլանլար՝ թարիխը իլանանէն իթիպարէն մանը ճարիի Բուսինին 12ինճի կիւնինտէ սէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագչէսինի մուսթահսրպէն Տէրսաաէթճէ Եվգաֆը Հիւսայնն Խազինէի ճէլիլէսինտէ Մուհասպէի Ումումիյէ, վէ մահալինճէ մէճլիս վէ Եվգաֆ իտարէլերինտէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

5 մարտ 318 3—2

ԵՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլէրինին նըսֆը լիրա 100 զչ.տան նագտէն իյֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Եվգաֆը Հիւսայնա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիիզգիբր մանիլաթին ուսուլ վէ նիզամը իգթիզասընան օլան 4 հաֆթա իլանընտան Շնճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 318 սէնէսի մարտըն Շինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն մանը մէզքիրը 11ինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար միւդայէտէսի իճրա օլընմագ իւզրէ թէէմինաթ ագչէլերի իլէ պէրապէր մէճլիսը էմանէթէ կէլմէլերի։

4 մարտ 318 3—2

Տէրսաաէթտէ Պաղչէ Դարուսընտա Իպվիտ խանընտա իճրաի թիճարէթ իտէն վէ Իպվիտաէ Պաղչէճիկ գարիյէսինտէ սաքին Մկրտիչ Սիլլի օղլունը 28 չուպաթ սէնէ 317 թարիխինտէն իթիպարէն իֆիրարընա վէ մուամէլաթը էֆլասիյէսինին իւֆիաը զրմիրնտա ազաի մահքէմէսէն ֆաղ. Նէճմէտտին պէյ էֆ.Նին ժիւժ գօմիսէր վէ տավա վէքիլէրինտէն Սամուէլ Անսսթասիասի էֆ.Նին մուվագգաթ սինտիգ թայինէկ վէ միֆիլիսին թիճարէթիկասհրնն թէմիրիլէ քէնտի վէ ֆամիլեասընա էլզէմ գրամինն թէֆրիգինտէն սօնրա միւթէպագը էշեաի պէյթիյէսինին սէպէթը տէֆթէր իսիլէրէք մուհաֆազասընա վէ իշպու գարարընն մուվագգաթէն իճրասընա Տէրսաաէթ Իքինճի Թիճարէթ Մահքէմէսինտէն գարար վէրիրտիկի ճիհէթլէ, Գանունանամէի Թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միֆիլիսը մէրգում զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարը՝ մուվագգաթ սինտիգլէրին էսալէթէ թահվիլի վէ եախսօտ եէնիտէն սինտիգ ինթիխապ վէ թաչինի հագգընտա մուսիճլէյհ ժիւժ գօմիսէր էֆ. իլէ իսթիչարէ օրընմագ իւզրէ իչպու 318 սէնէսի մարտընն 20ինճի բէնճշնպհհ կիւնիւ սաաթ 7աէ Իքինճի Թիճարէթ Մահքէմէսինին իֆիրաս օտասընա կէլմէլերի իլան օլունը։

6 մարտ 318

ՃԷՆՆԷԹՄԷՔԱՆ Սուլթան Ամէտ Խանը Եվվել հազրէթլէրի վագֆընտան իմարէթը ամրէսինտէ եէվմի 20 ագչէ վազիֆէ իլէ Շեյխ իմարէթի ճիհէթինէ ահա սէնէվի 60 զչ.լըգ զօչանը՝ 317 վէ 318 սէնէլերի գօչանլարը իւզերինտէ օլտուղը հալտէ կէչէնտ Տիվան եօլունտա Յարիսասատ Ագասը Ֆիրուզ Աղա մահալլէսինտէ վուգու պուլան հարիգտէ միւթէրէգ օլտուղընտան պահպա, զայիֆէն նիւսխէի սանիյէնին թարաֆրնա իթասը պա արդուսալ թալէպ օլունը, վէ զիքր օլունան վազիֆէներին 316 սէնէսի իթա օլունտըղը վէ օնտան իլէրի սէնէլերէ ահա թէեսիյաթ վուգու պուլ նարդը գայտէն անլաշըլմըշ, վէ պու մագուլէ զայի օլան գօչան վէ սէրկիլէրին կազէթարալա Յէր տէֆա իլանը իճրա իտիլէրէք, ոսն իլան թարիխինտէն իթիպարէն 3 այ սօնրա նիւսխէի սանիյէսինին իթասը ուսուլը մութթասրդէտէն պուլմըշ օլտուղընտան, զայի օլունտըղը անլաշըլան մէղքիւր գօչան հէր քիմին եէտինէ կէչմիշ իսէ՝ Եվվգաֆը Հիւսայնն Մէսարիֆաթը Ումումիյէ իտարէսինէ թէպիմ օլունմատը, վէ թէպիմ իտիլմէմիկի հալտէ հիւքմի օլմայաճաղը՝ ճիմէյէ մալիսմ օլմագ իւզրէ իլանը քէնգիլէթէ իպպիտար դըլընտը։

2 մարտ 318 3—1

Տաղը ճատտէսինտէ 114 նիւմէրօյը թէրպիէն 85 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գոյու վէ 40 զրա պաղչէյի միչթէմիզ վէ չէհրի 80 զչ. քիրալը ախչագ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. հաճի Ա.Ամէտ։

..10000.—Սարբեաբ գարիյէսինտէ Օրթա Զէյվէ ճատտէսինտէ 25 նիւմէրօյը թէրպիէն 180 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գոյու վէ 200 զրա պաղչէյի միչթէմիզ ախչագ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ա.Ամէտ։

..33750.—Պաղչէ Գարաուսընտա Զէյլեպի Օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Պագըրճըլար ճատտէսինտէ 30 վէ 32 վէ Սապանճը խանը ճատտէսինտէ 93 նիւմէրօյը մուրադգամ թէրպիէն 75 զրա արսատա մէպնի 2 սուֆայը հավի վէ չէհրի 8½ ատէտ լիրաի Օսմանի քիրալը միւլը մա կէսաֆ մուգատտէմա իչ էլեէվմ պիր պապ մուշամպէճը սիւքքանընընն ըուպ հիսսէսի. հաճի Ա.Ամէտ։

..8000.— Ագսարայտա Սօֆիյար ճատտէսինտէ 30 նօմէրօյու թէրպիէն 115 զրա արսատա մէպնի 4 օտա 1 սուֆա 1 գոյու վէ 269 զրա պաղչէյի միչթէմիզ ախչագ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բէճէպ։

..3000.— Ա.յվասարտա Սթիգ Մուսթաֆա Բաշա մահալլէսինտէ Քիլիսէ սողաղընտա 9 նօմէրօյը թէրպիէն 103 զրա արսատա մէպնի 4 օտա 1 սուֆայը հավի քեարկիր պիր պապ մէնզիլին 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Բէճէպ։

..90.— Իսսկիւտարտա Խայրէտտին Զավուշ մահալլէսինտէ Դաթըրճրլար սոգաղընտա 13 նումէրօյը թէրպիէն պէրմուճիպը խարիճա 170½ զրա մուգատտէմա ախոր վէ էյեէվմ պիր գըլթա արսանին 120 սէհիմ իթիպարը.լա 3 սէհիմ վէ եարբմ սէհիմին սիլսոն հիսսէսի. Նազիֆ։

..3650.—Մէվլախանէ Գարուսընտա Սիմքիսն մահալլէսինտէ Բաշա Պագդալը սոգաղընտա 47 նումէրօյը թէրպիէն 80 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գոյու վէ 320 զրա պաղչէյի միչթէմիզ ախչագ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. հաճի Հիսսէյին։

..2600.—Աթիգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Սիւոճի սոգաղընտա 9 նումէրօյը տէրունինտէ 1 գոյույը միչթէմիզ թէրպիէն 130 զրա պիր գրթա արսանընն պիւթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..5300.— Սիլիվրի Գարուսընտա Խանը Գարակէօղ մահալլէսինտէ Սիլիվրի Գարուսը ճատտէսինտէ 7 նիւմէրօյու թէրպիէն 170 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գոյու վէ 1320 զրա պաղչէյի վէ թահթընտա պիր պապ տիւքքեանը միչթէմիզ ախչագ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բէճէպ։

..2040.— Իսսկիւտարտա Սօլաղ Սինան մահալլէսինտէ Քէօմիւր Արայըճը սոգաղընտա 4 նիւմէրօյու տէրունինտէ 1 գոյույը միչթէմիզ թէրպիէն 28½ զրա արսատա 21 զրա պաղչէյի միչթէմիզ ախչագ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. հաճի Մահմուտ։

..3033.. պէտէլը միզայէտէսի 2000.—Պաղչէ Գարուսընտա Էրմանդատէ մահալլէսինտէ Տէմիր Գարու ճատտէսինտէ 33 նումէրօյը թէրպիէն 66 զրա արսատա մէպնի սալաշ 1 պապ դահվէ տիւքքեանը տէրունինտէ միսթէգարր պագդալ կէտիկինին 120 սէհիմտէն 26 սէհիմ հիսսէսի. Նազիֆ։

..4500.—Տամուտ Բաշատա Հէքիմօղլու Ալի Բաշա ճատտէսինտէ 182 նումէրօյը թէրպիէն 40 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆայը միչթէմիզ ախչագ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Ճապան։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

—o—

ՀԱՖԹԱԼԻԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարընա Պաթում, Նովրոսիսք, Տէրսաաէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Ռիրէ, Բաթրա, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրա արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

Վիւրուտինէ պէ.քլէնէն վաբօրլար

Ալաֆ. մարտըն 21ինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ «Գալէտոնիա»՝ Մարսիլիատան։

Ալաֆ. մարտըն 26ինճի ճումա էրթէսի կիւնի «Մէմֆիս» Գարատէնիզտէն։

Ալաֆր. մարտըն 23ինճի բաղար կիւնիւ «Պաղտատ»՝ Մարսիլիատան։

Հարէքէթ իտէճէք վաբօրլար

Ալաֆր. մարտըն 24ինճի բաղար էրթէսի կիւնիւ կիւնտիզին գարթան Զօգգալանըն սիվար գալուղը «Պաղտատ» վաբօրը՝ Նովրոսիսք, Պաթում, Թրապիզոն վէ Սամսունա,

Ալաֆր. մարպրն 27ինճի ըէնճշնպհհ կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաաթ 4ում «Գալէտոնիա» վաբօրը՝ Զանագգալէ, Իզմիր, Բատում, Պէյրութ, Լարնագա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Սէլանիք, Թարապուսա վէ Պէյրութա,

Ալաֆր. մարտըն 30ընճը բաղար կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաաթ 4ում գալթան կրէկօրինն սիվար օլտուղը «Մէմֆիս» վաբօրը՝ Զանագգալէ, Իզմիր, Բիրէ, Սուսա, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրայա։

Գուսթանեա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէռանէ չըմնարֆէրինին էն իչէք սթասիօնլարը իչին տախի պիլէթ վէրէպիլէր։

Բարիզ իչին վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէճէնը աթի տիր.

Պէսիւք ըսսթալարա 1նճի մէվզը	320 ֆր.
2նճի մէվզը վաբօր վէ 1նճի մէվզը չըմնարֆէր	242 »
2ինճի մէվզը վաբօր վէ 2ճի մէվզը չըմնարֆէր	230 »
Եիւք վաբօրլարը յլա եաքընդ 1նճի մէվզը	245 »

Տահա միւքէմմէլ մալիսմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Դալաթատա Մօսթանէտ Սիրէ Ֆրանսէզտէ մէրքէզ ամէնթալիկինէ միւրաճաաթ իսթէպիլիրլէր։

ԳՐԷՑԹ ԼՕՕՆԴ

ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԻ ԲԷՖԱՌԷ

Բէէաթէ օլընը, ոբբ 250.000.000 ֆր.

Տէրսաաէթ ամէնթէլիկի՝ Գարագէօյ քէօրբիւսի գուրպինտէ Հայաճան խան։

Իքինճի ամէնթէլիկի՝ Սթամպօլտա Սուլթան Համմամընտա Հաճօրլու խան։

Գրէտի Լիսնէ՝ Հէրնէվի պանգա մուամէլաթը իճրա իտէր, էհալի վէ թահվիլաթ իւզէրինէ խսիրգրազ վէրիր, էհալի վէ թահվիլաթ բէչին պարագ հիսապը ճարիէր (գօնթ գուրան) աչար, Ֆրանսա վէ Մէմալիքը սարբէնին միւնթէլիֆ բրչացալարընա գամպիօ չըգարբը, գրէտիթօ քեաղրտլարը վէրիր, պօրսա սրբարրլարը իճրա իտէր վէ չերաթթը մուայյէնէ իլէ թէէտիյաթ գապուլ իտուուպ վատէլի պօնօլար վէրիր։

Սթամպոլ իքինճի ամէնթէլիկի՝ հէրնէվի պանգա իչլերի իճրա իտէր, մալ վէ էմթասյա մուգապիլ իսթիգրազլար վէրիր, եալրնրդ ելրլեյտրէք իճերէթի պարագ վէ եարիսա Տէրսաաէթի վէ եճնէպի մէմիքլրի։ Բրտ սաթմագ աերէօհտէ իտէրէք էմանէթ մագամնատա մալ վէ էմթասա գապուլ էյլէր։

ՄԷՄԱԼԻՔԸ ՃԱՀԱՆԷ ԻՉԻՒՆ ԵԷԿԵԱՆԷ ԱԶԷԼԹԷՍԻ

Ա.ՄԱՏԷՕ ՍԱԼՎԱԹԷՕՐ

Բարիզ սէրկիի ումումիսինտէ 1900աէ

Անվէրս (Պէլճիգա) սէրկիի ումումիսինտէ 1894աէ

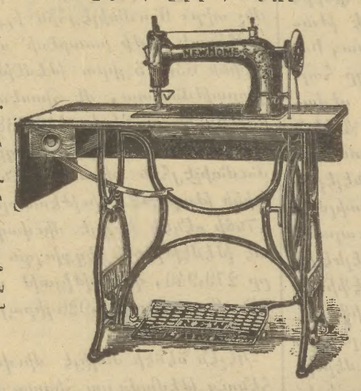

Ամէրիկանը՝ էն մէշհուր տիքիչ մաքինալարը ՆԷՊՐԻ սէրկիի ումումիսէրտէ ըէգասպէթ գապալ իթմէկ պիր մուվաֆֆագիյէթ գազանմըշ տր։

Պու մաքինալար՝ զայէթ գուլլանըշը սատէ, կիւգէլ, մէթին, չաբուգ վէ խաֆիֆ իշլեր օլուպ, հեր եվ իչին պիրբր տանէ իսինմէլերի թավսիյէ օլունը։

Թարալարատան վուգու պուլաճագ սբբարրշ՝ տօղրուտան տօղրույա Պաղչէ Գարուսընտաքի իտարէխանէմիզէ միւրաճաաթ օլունտուգտա, բէք գօլայ կէօնտէրիլիր։

Ֆամիլիալարա վէ էսնաֆա մախսուս չօրապ վէ ֆանէլա եամագ իչիւն հեր նէվ էլ վէ այագ մաքինալարը պուլընտըղը կիսպի, տէրպէլէ՝ քէնտի ատամըմզը թարաֆընտան մէճճանէն վէրիլիր վէ թամիր իչիւն իւրթէթ իսթէնմէզ։ Կէրէք թօրսան վէ կէրէք բէրաքէնթէ օլարագ բէչինէն վէ եախսա վէրէսիյէ վէ թագսիթլէ սաթըլմագտա տր։

ՐԷԳԱՊԷԹ ԳԱՊՈՒԼ ԻԹՄԷԶ ՏԷՐԷՃԷՏԷ ՖԻՅԱԹ

ԳԱՆՔԱՃԸԼԱՐՏԱ ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԼՊՈՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ Ն° 15

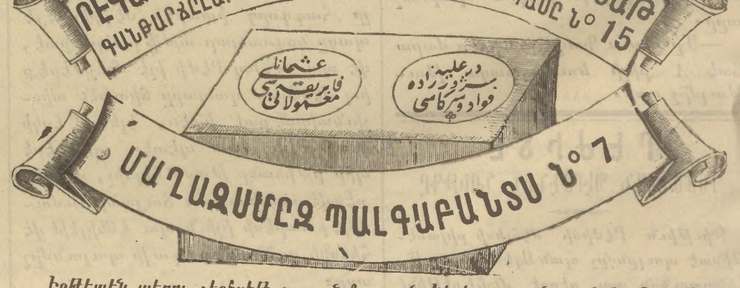

ՄԱՂԱԶՄԸԶ ՊԱԼԳԱԲԱՆՏԱ Ն° 7

Էօթէտէն պէրու չէօկրէթ գազանմըշ օլան Կիրիա սապօնլարընն ֆապրիգասը միւէսսիսլէրինտէն օլուպ Ասիթանէ կիպի պիր չէհրատ մէվատտը մուգիրբէտէն արի խալիս սապն իսալ իսէր։ Պու սապօնխանէնին ատէմը վիճուտանա պինասէն, պիր գըսմ էհալիմիզին Կիրիտ սապնը գասար Տէրսաաէթտէ սապն իսալ օլընմայաճաղը հագգընտաքի զէհապարը պու նօգթաի նազարճա մուհագգ իսէ տէ, եէրլի սապօնլարքմըզին ալէլումում սապօնլարտան ալէա օլարդընը իսպաթ իչիւն Գանթարճրլարտա պիր սապն